

**Inatsisartut Ombudsmandiat
2025-mi ukiumoortumik nalunaarut**

Inatsisartut Ombudsmandiat

Noorlernut 53
Postboks 1606
3900 Nuuk
Tlf. +299 32 78 10
www.ombudsmand.gl
CVR 34071179

Ukiumoortumik nalunaarummi eqqartorneqarput:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allanngortinneqarsimasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 19. juli 2017-imeersoq ilinniagarsiutit pillugit nalunaarummik taaneqartarpoq.

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq meeqqanik tapersersuisarnej pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 13, 10. oktober 2019-imeersoq ilaqutariit paarsisartut pillugit nalunaarummik taaneqartarpoq.

Nalunaarut ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmand.gl-imi PDF-tut aaneqarsinnaavoq.

300-nngorlugu naqitertinneqarpoq

Ilusilersuisoq: iCICERO, grafisk produktion Nuuk

Apex Sans atorlugu ikkussuunneqartoq

Naqiterivik: Johnsen Graphic Solutions A/S

Assit: Gedion Jeremiassen (quppernerit 32, 36 aamma 51)

Michael H. Feldballe Hansen (saqqaq, quppernerillu 10, 47, 52, 58 aamma 64)

Lene Møller (quppernerit 31, 48 aamma 62)

Karoline Lyberth (quppernerit 3 aamma 6)

ISSN: 2245-1382

INATSIARTUNUT

2025-mi ukiumoortumik nalunaarutiga Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1 innersuussutigalugu matumuuna saqqummiuppara.

Nuuk, maaji 2026

Gedion Jeremiassen

IMAI

1	UKIOQ QAANGIUTTOQ	7
2	ALLAASERISAT	11
	2.1. Suliami allagaatinik takunnissinnaaneq ombudsmandimut sakkussaavoq pingaarnepaaq	11
	2.2 Ombudsmandip misissuiartortarnera	18
	2.3 Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit	24
3	SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT	33
	3.1 Kommune Qeqertalimmit angajoqqaap meeqqami angerlartinneqarnis- saat pillugu noqqaassutaanut piffissaq suliap suliarineqarneranut ator- neqartoq ombudsmandimit ajorluinnartutut illersorneqarsinnaangit- sutullu isigineqarpoq (2025-1).....	33
	3.2 Ombudsmandimit Kommune Qeqertalik qinnuigineqarpoq suliami sulisup soraarsinneqarneranik nutaamik aalajangiissuteqaqqullugu (2025-2).....	34
4	SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT	37
	4.1 Kommunit marluk akornanni nuunnermi siusinaartumik sulisinnaajun- naarnersiutunik tunineqanginneq	37
	4.2 Politikkimut tunngassutilittut isikkoqartunik ombudsmandip naam- magittaalliutitik suliaqartarnera	39
	4.3 Oqartussaasup aalajangiinerata oqartussaasumut qulliunerusumut suliassangortissinnaanginnera ersarissumik inatsisitigut tunngaveqartariaqarpoq.....	41
	4.4 Oqartussaasut naliliinerannik ombudsmandip inaarutaasumik nalilersuina	42
	4.5 INI A/S-ip aalajangiinernik suliaqartarnera	44

5	OMBUDSMANDEQARNEQ PILLUGU INATSIMMI § 11	
	MALILLUGU NALUNAARUTIT	49
6	MISISSUINERIT	53
7	TIKERAARNERIT ANGALANERILLU.....	59
8	SULISUT	63
9	KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT	65

UKIOQ QAANGIUTTOQ

Ombudsmandimit Gedion Jeremiassenimit

Ukioq nutaanik atorfinitsitsiortorfiusoq – sulilu ilungersunartunik unaminartorsiorfiusoq

2025 tassaasimavoq ombudsmandeqarfimmut assigiinngitsutigut ukioq immikkuullarissusilik. Ukiunut ombudsmandiuffigisannut allanut naleqqiullugu sulisut nutaarpaalut tikilluaqqusimavagut. Nutaanik atorfinitsitsiortornitsinni sullissinikkut misissuiartortarnertigullu sulianik piginnaanertusaanissaq pisariaqarsimavoq. Sulisullu nutaat ilinniartinneqarneranni pisariaqarsimavoq nukiit pigeriikkatta annertuumik atorneqartariaqarnerinik, taamaattumillu piffissap ilaani kissaatigisaraluatsinnit annikinnerusumik suliaqarfiusimalluni – pingaartumik Nuup avataani angalanernut atatillugu. Sukumiisumik ilinniartitsinissaq aamma suliat illersorneqarsinnaasumik pitsaassuseqarnissaat qulakkeerumallugu, pilersaarutaasimagaluartut ataasiakkaat tunullunneqartariaqarsimapput.

Naak ukioq allannguiffiusutut misinnaatilik atorsimagaluarlutigu, 2025-mi suliassatigut ombudsmandeqarnikkut suliaqarnerup qanoq pingaartigenera ersersinneqarpoq. Tamatumani minnerunngitsumik meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut angerlartinniarneqarneranni suliame piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq ukiut qulit sinnerlugit siviussuseqarsimavoq. Suliame pineqartumi pissutisaqarsimavunga ilungersunarnerpaamik isornartorsiteqassallunga – *ajorluinnartutut illersorneqarsinnaanngitsutullu* oqaaseqaateqarnikkut. Isornartorsiueriaaseq taanna ukiut 25-t sinnerlugit atorneqarsimanani siullerpaamik atorneqarpoq. Suliap ersariluinnartumik paasinarsisippaa inatsisitigut unioqqutitsinermi imaluunniit allaffissornikkut amigartumik periuseqarnerup, inuttut annertooujussuarmik inatsiseqartitsinikkut innuttaasunut kingunipiluteqarsinnaanera – qanorlu pingaaruteqartigisoq oqartussaasunit aaqqissuussaasumik malitseqartitsisarnissap qulakkeerneqartarnissaa, eqqortumik nalunaarsuinnikkut aamma piffissaatillugu aalajangiissuteqartarnikkut, pingaartumik meeqqanik suliaqarfiusuni.

Aamma ukioq manna ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut ajornartorsiuutit taak-kutoqqat takoqqippavut. Taamaattumik nalunaarusiaq pisortanit ajornartorsiuutaasartunik imaqarpoq, tassa suliame allagaatinik tamakkiisunik tunniussisarnermi, aamma nassuiaateqaqqusaalluni noqqaaffiqeqarnermi apeqqutit akineqartarnerini, kiisalu politikkimut attuumassuteqarpalaartumik naammagittaalliutigineqartut qanoq suliarineqartarnissaanni. Taamatutaaq oqartussaasup alliunerusup aalajangiineranik oqartussaasumut qulliuernerusumut naammagittaalluiteqarsinnaatitsinnginnermi inatsisiti-gut piumasaqaatitai, kiisalu INI A/S pillugu ombudsmandip pisinnaatitaannginnera.

2024-mut nalunaarusianni oqaatigaara, allaffissornikkut periutsit pillugit inatsiseqartitsinerup tunngaviusumik malittarisassaaniq malinnittussaaneq suli kommuninit annertuumik unaminartortaqartinneqarmat, tamatumani allaffissornikkut tunngavilersuineri, allattuisussaataitanerimi aamma naammagittaalliorfissamik ilitersuusinerimi ilikkarsimasassatut piumasaqaatigineqartut pineqarlutik. Aamma 2025-mi taakku unammillernartinneqartut ilisarnarput. Sulianik nalunaarsuisannginnerimi aamma naammattumik misissuisannginnerimi takussutissaavoq suli kukkuluttortoqarnerata kingunerisaaniq, innuttaasut pisariaqanngitsumik nalornissuteqartarnerat aammalu inatsisinut akertiusumik aalajangiissuteqartoqartoorsinnaaneraniq. Peqatigitillugu takusarpavut suliani arlalinni pisortat namminneq aalajangiissutiminnik timitaliinngitsoortarnerat. Tamanna akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, innuttaasullu ingerlatsineq pillugu tatiginnissinnaanerannut innarliissinnaalluni.

Misissuineri suliaqartarnitsinnut atatillugu aalajangersimavunga 2025-mi innuttaaqativot utoqqaat immikkut ukkatarineqarnissaat. Utoqqaat taakkuupput tunngaviusumik pisinnaatitaaffimminik qulakkeerinnittoqarnissaanut pisortat oqartussaati-taannik pisariaqartitsinerpaagajuttut – soorlu toqqissisimasumik ulluinnat atonerini, naammattumik paaqqutarineqarnermi ataqqinnittumillu pineqarnermi. Taamaattumik misissuisimavugut isumassorneqarnerup pitsaassusia, ineqarnikkut sinaakkutit, sunngiffimmi neqeroorutit aamma najugaqartut tusarneqartarsinnaanissaannut periarfissat immikkut isiginiarlugit. Utoqqarnut tunngasutigut ukkatarinninneq 2026-mi ingerlateqqinneqassaaq.

Ombudsmandeqarfimmit misissuineri nalunaarusiat pingasut 2025-mi tamanut saqqummiunneqarput – misissuinerit marluk 2024-mi ingerlanneqarsimasut misissuinerlu ataaseq 2025-mi ingerlanneqarsimasoq. Taakkua saniatigut misissuinerit allat marluk 2025-mi ingerlassimavagut, nalunaarusiartai 2026-mi tamanut saqqummiunneqartus-sat. Ombudsmandip misissuisussaataaffiisa ataaniittuni, innuttaasut sulisullu ulluin-narni atugaannut atatillugu, misissuinerit pisarnertut naleqarluartunik pissarsiffiupput. Assersuutigalugu 2024-mi misissuinerup aappaani maluginiagaaqarpugut, ulloq unnuar-lu paaqqinniffimmi meeqqat inissinneqarsimasut, inatsisitigut pisussaaffiit malillugit atuartussaataitaasut atuartinneqarnissaasa qulakkeerinniffigineqarnissaat malinne-qanngitsoq. Tamanna oqartussaasunut attuumassuteqartunut malersornialikkersaar-para.

Naak ukiup ingerlanerani aqqissuusasaanikkut allannguisoqarsimagaluartoq, taamaat-toq innuttaasunit saaffigineqartarnerput suli annertooujussuuvoq. Tamanna ombuds-mandeqarfiup inuiaqatigiinni pingaaruteqartumik inissisimaneranut, innuttaasullu pi-sinnaatitaaffimminik eqqummaarinneruleriartornerannut takussutissatut isigaara. Tamannalu suliatsigut pitsaassutsimik, sulianik ilisimasaqarnikkut pikkorissuunissamik saaffigineqarsinnaajuaannarnissatsigullu suli pitsanngorsartuarnissatsinnik pisussaaf-filiivoq.

Naggataatigullu taasarialittut oqaatigissavara, ukioq manna suliniutigisimagakku, Folketingip Ombudsmandia aamma Lagtingip Ombudsmandia qaninnerusumik suleqatigilerniarlugit assannik isaassiffigisimagakkit. Iliuseqarnera ombudsmandeqatinnit ilassilluarneqarpoq, siunertaammat innuttaasoq qitiutillugu oqartussaaffitta iigarsui pitarlugit suleqatigiinnerunissarput.

2025-mut nalunaarusiannut taamatut oqarlunga tamassi atuarluarisi.

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut najugaqatigiiffik Pakkutaq Nuummittoq septemberimi misissuiffigivaat

2.1. Suliami allagaatinik takunnissinnaaneq ombudsmandimut sakkussaavoq pingaarnerpaaq

Immikkut siunnersortimit Lili Rasmussenimit

Aallaqqaasiut

Ombudsmandip suliassarivaa misissussallugu, "oqartussaasut inuilluunniit, ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut, inatsisunik atuuttunik unioqqutitsisumik iliuseqarnerisut imaluunniit allatut iliorlutik suliassaminnik ingerlatsinerminni kukkussuteqarnerisut sumiginnaanernulluunniit pisuussuteqarnerisut". Tamanna Ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imi ersersinneqarpoq.

Ombudsmandimit innuttaasut naammagittaalliutaat pingaarnertut suliarineqartarput, taakkualu saniatigut nammineerluni misissuinnikkut suliat aallartinneqartut suliarineqartarlutik. Ombudsmandimit misissorneqartarpoq inatsisit atuuttut naapertorlugit aamma ingerlatsinermi pissuserissaarnissaq malillugu innuttaasoq pisortat oqartussaataannit pineqarsimanersoq. Suliap misissornissaanut atugassanik suliami allagaatinik, paasissutissanik pisortallu oqartussaataata oqaaseqaataanik ombudsmandi noqqaassuteqartarpoq. Taamaammatt pisariaqarpoq, oqartussaasup allagaataanik ombudsmandip takunnissinnaasariaqarnissaa.

Oqartussaasup paasissutissiissuteqartussaataanera

Oqartussaasut ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paasissutissanik allagaatinillu ombudsmandip tunniuteqqusaanik ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminnut tunniussinissaminnullu pisussaaffeqarput. Tamanna Ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 18, imm. 1-imi ersersinneqarpoq.

Ombudsmandi pisortanut suliami allagaatinik piniartillugu imatut paasineqassanngilaq, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugit allagaatinik paasitinneqarnissamik noqqaassuteqartoq. Taamatut pisortat tungaanniit paatsoortarneq ombudsmandimut takornartaanngilaq. Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit arlaleriarlugu nalaanneqartarpoq, pisortap nammineq naliliinermigut taamaallaat ombudsmandimut pingaaruteqarsorisaaanik suliami allagaatinik ombudsmandip tigusaqartanera. Taamaattumik suliami allagaatinik tamanik ombudsmandi akuttunngitsumik noqqaqqit-tariaqartarpoq. Siusinnerusukkut § 18, imm. 1 pillugu ombudsmandimit oqaatigineqarnikuvoq "maleruagassaq allassimanera isumalersornagu eqqorluarlugu paasineqassasoq" aamma oqartussaasoq "suliami allagaatinik nassiuteqqusakkanik suliami allagaatit sorliit suliamut attuumassuteqarnerisa nalilernissaannut pisinnaatitaan-

ngimmata". Takuuk ombudsmandip 1996-imut nalunaarutaani imm. 3-mi "Pisortat paasissutissanik ombudsmandimut nalunaaruteqartarnerat". Aamma takuuk suliaq 2022-2, tassani pineqarpoq suliunnaarnermi ajunngitsorsiassat pillugit allagaatinik paasitinnearumalluni qinnutigisap itigartinneqarnissaanik kommunip aalajangiinera. Soraarnermi ajunngitsorsiassat pillugit isumaqatigiissutip assilineranik ombudsmandi aatsaat tigusaqarpoq, taannarpiaq ombudsmandimit noqqaassutigineqarmat.

Ombudsmandi suliame allagaatinik noqqaassuteqarsimappat, tamanna pisarpoq ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 tunngavigalugu. Taamaattumik oqartussap suliame allagaatit tamaasa nassiuttussaavai.

Ombudsmandip oqartussamut saaffiginninnermigut erseqqissartarpaa, suliame allagaatinik noqqaaneq paasineqassammat allagaatit tamakkerlugit, suliap suliarineqarnerani atugassatut tiguneqarsimasut pilersinneqarsimasullu, taakkununga ilanngullugit allakkat isertut anisullu, allattugaatit aamma allattukkat kerngiunnginnerusut, soorlu eqqaamanniit. Paasissutissisussaatanermi ilaatinneqarput allagaatit pigineqartut, illup iluani allattugaatit, e-mailit, sms-it allallu nalunaarsorneqarsimasut allaniluunniit nassaarineqarsinnaasut, assersuutigalugu pisortat oqartussaaffiani drevimi ataatsimoorussamiittut, sulisup qarasaasiaaniittut, sulisulluunniit allakkerivianiittut.

Ilaannikkut pisariaqartarpoq oqartussap suliame allagaatinik oqartussamit alliunerusumit piniarsinnaasarnera, taakkualu ombudsmandimut nassiullugit. Assersuutitut oqaatigineqarsinnaavoq ilaannikkut naalakkersuisoqarfik aqutsisoqarfimmu alliuernerusumut suliame allagaatinik piniarsinnaasarmat, taakkualu ombudsmandimut nassiullugit.

Allatigulli assersuutigalugu kommunimi ingerlatsinerup iluani oqartussaaffik ataaseq ingerlatseriaaseq atorneqartarpoq. Kommune ataatsimut ingerlatsivittut isigineqartarpoq qassinilluunniit ingerlatsiveqaraluarpat immikkoortortaqaqaraluarpalluunniit. Taamaattumik ilaannikkut kommune ingerlatsivinnut allanut immikkoortortaqaqarfinnilluunniit suliame allagaatinik piniarnissaq isumagisariaqartarpaa, taakkualu ombudsmandimut nassiullugit. Assersuutitut oqaatigineqarsinnaavoq, ilaannikkut kommunip suliame siusinaartumik sulisinnaajunnaarnermut tunngasumi allagaatit Majoriamiit piniartariaqartarpai, siusinaartumillu sulisinnaajunnaarnerisutileriffimmik suliaqartarfiup suliame allagaatit pigisai ilanngullugit nassiuttariaqartarlugit.

Oqartussaasup suliame allagaatit suut ombudsmandimit noqqaassutigineqarnerisut nalornissutigiguniuk, oqartussaasoq periarfissaqartuaannarpoq ombudsmandimut ataveqarnissaminut.

Ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 innersuussutigalugu ombudsmandi noqqaassuteqartarmat, oqartussaasoq pisussaaffeqarpoq ombudsmandip noqqaassutaanik paasissutissanik allagaatinillu tunniussinissaminut, apeqqutaanngilaq paasis-

sutissat imaluunniit allagaatit, allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerup ataaniitin-neqarnersut imaluunniit isertuussassanik imaqarnersut. Oqartussamit paasissutissat allagaatillu ombudsmandimut nassiunneqartut suliffiup iluani atugassiatut, tassa avammut saqqummiussassaanginneri kalluarneqanngilaq. Taamaattumik nipangius-sisussaataaneq isertuussassaqaarnerlu innersuussutigalugit, oqartussaasoq paasis-sutissanik allagaatinillu tunniussinissaminut itigartitsinnaanngilaq. Oqaatigineqas-saaq ombudsmandi taassumalu sulisui sulinerminni ilisimalersimasaminnik nipangius-sisussaataammata. Tamanna ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 28, imm. 1-imi ersersinneqarpoq.

Ombudsmandip suliami paasissutissanik tamakkiisunik tigusaqarnissaa, ombudsmand-ip oqartussamik misissuiffiginninnissaanut nakkutiginninnissaanullu atatillugu aala-jiangiisuusorujussuuvoq. Assersuutigineqarsinnaavoq soorlu innuttaasup allagaatinik takunnikkumanerminut itigartitaanera pillugu, ombudsmandi innuttaasumit naamma-gittaalliummik tigusaqarpat. Ombudsmandip suliamik suliaqarnermini takusinnaasa-riaqarpai suliami allagaatit tamaasa oqartussaasullu suliamik naliliinariarnermini isu-maliutersuutigisimasai, tamatumani ilaatinneqassalluni oqartussaasoq toqqammavis-saqanngitsumik aalajangiissuteqarsimanersoq.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnermini paasissutissat suliamilu allagaatit tamak-kiisumik tigusimannikkunigit, ombudsmandip misissuineru nakkutilliineralu naammat-tumik tunngaveqarluni pisinnaanngilaq. Imatut pisoqarsinnaasarpog, suliami allagaati-nik misissuinermi, allagaatit eqqaaneqarsinnaasarlutik, oqartussaasumeersumit suliap suliarinissaanut tiguneqarsimasut akornanniinngitsumik. Taamatut pisoqartillugu oqar-tussaasoq ombudsmandimit attavigineqassaaq allagaatit pineqartut noqqaassutigine-qarlutik paasiniaanertalerlugu oqartussaasumit suliamut pingaarutillit tamakkiisumik ilumut nassiunneqarsimanersut.

Suliami allagaatit tiguneqarsimasut misissornerini atugassanik nassiutinngitsuukkanik amigaateqarpassinngippata, paasissutissat suliamilu allagaatit tiguneqarsimasut tun-ngavigalugit suliap suliarineqarsinnaanera ombudsmandimit tunngavilersuutigineqar-luni suliaq aallartinneqassaaq.

Imatut pisoqartarpoq, ombudsmandip pisortanit allagaatit suliap suliarineqarnissaa-nut atugassatut tigusimasai pillugit, innuttaasoq ombudsmandimut naammagittaalliu-teqarsimasog allagaatinik takunnikkumalluni ombudsmandimut noqqaassuteqarsin-naasarmat. Taamaattoqartillugu allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassummut om-budsmandi itigartitsisarpoq.

Ombudsmandeqarfik pisortat ingerlatsiviinut ilaanngilaq. Pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsitigut pisussaaffiit ombudsmandeqarfimmut

atuutinngillat. Taamaattumik suliami allagaatit ombudsmandip naammagittaalliummik suliaqarnissaminut atatillugu oqartussamit tigusimasani tunngavigalugit, allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassuummut ombudsmandi isummersornissaminut pisussaaf-feqanngilaq. Ombudsmandi allagaatinik takunnikkumanermut "suliarineqaqqaarfittut" aalajangiissuteqaralarpat, tamanna ima isumaqartussaammat, oqartussaasumut allagaatinik takunnikkumalluni itigartitsissuteqarneq pillugu, innuttaasup ombudsmandimut tamanna pillugu naammagittaalliuteqarsinnaanini annaasussaassammagu.

Periusiuvorli naammagittaallioortumut ombudsmandip siunnerusukkut allagarisimasami assilinerinik naammagittaallioortumut nassitsisarnera, matumani ilaatinneqarlutik oqartussamut ombudsmandip allagaasa assilinerat naammagittaallioortumut nassiunneqartarluni. Tamatuma saniatigut naammagittaallioortoq ombudsmandimit ilitserorneqartarpoq, naammagittaallioortup allagaatinik takunnikkumalluni, oqartussaasoq allagaatinik suliarinnittoqqaarsimasoq, allagaatinik takunnikkumalluni qinnuteqarfigissagaa. Aamma naammagittaallioortup allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassuta, oqartussaasumut eqqortumut ombudsmandimit ingerlateqqinneqarsinnaavoq.

Suliani allagaatinik paasitinneqarumanermut oqartussaasup itigartitsissutaanik ombudsmandip suliaqarnermini, naliliiffigiguniullu oqartussaasup naammagittaallioortoq allagaatinik paasitissimasussaagaluaraa, ombudsmandi paasissutissanik imaluunniit allagaatinik innuttaasumut tunniussinaviannigilaq. Ombudsmandili assersuutigalugu isornartorsiulluni oqaaseqaaterumaarpoq oqartussaasumullu inassuteqarluni suliaq suliareqqinneqassasoq. Suliami 2022-2-mi assersuut takuneqarsinnaavoq, tassani kommunimi pisortaasimasup aningaasanngorlugit tigusimasai pillugit, tusagassioortumit soraarnermi ajunngitsorsiat annertussusiat pillugu allagaatinik paasitinneqarumalluni kommunimit itigartinneqarsimavoq. Ombudsmandi isornartorsiulluni oqaaseqaateqarpoq kommunimullu inassutigalugu suliaq suliareqqinneqassasoq. Kommunimit suliaq suliareqqinneqarpoq paasissutissallu kissaatigineqartut naammagittaallioortumut nasinneqarlutik.

Oqartussaasup ombudsmandimut akissuteqartussaataanerana

Ombudsmandip noqqaassutaanik oqartussaasup paasissutissanik allagaatinillu tunniussisussaataanerata saniatigut, aamma oqartussaasoq pisussaaffeqarpoq ombudsmandip allakkatigut oqaaseqaateqaqqusinera akissallugu. Tamanna ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 18, imm. 2-mi ersersinneqarpoq.

Ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 18, imm. 1-imut aamma § 21-mut atassuserlugu isigineqassaaq. Ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 21-mi aalajangersarneqarpoq "oqartussaasoq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqareersimatinnagu ombudsmandi isornartorsiulluni, inassuteqaateqarluniluunniit oqaaseqaateqassanngilaq".

Ombudsmandimit oqartussaasoq qinnuigineqarsinnaavoq suliaq aalajangersimasoq nassuiaateqarfigeqqullugu. Oqartussaasup oqaaseqaataa suliami pineqartumi paasis-sutissanik piviusunik amerlanertigut aamma imaqartarpoq. Tamatuma saniatigut ombudsmandimit oqartussaasoq qinnuigineqarsinnaavoq suliassaqarfimmi oqartussaasup periusersiaa nassuiaateqeqqullugu, aammalu oqartussaasup aalajangiinermi tunngavilersuutiminut inatsimmik paasinninnera ilanngullugu.

Allatigulli aamma oqartussasumut allamut misissuinermit toqqaannartumik akulerusi-masuunngikkaluamut ombudsmandi oqaaseqaammik piniarsinnaavoq. Amerlanertigut taamatut pisoqartarpoq inatsisip paasilluarnissaa nassuiarneqarnissaa ombudsmandimit kissaatigineqarpat. Tamatumani oqartussaqaq suliassaqarfimmut akisussaasuusooq inatsimillu suliaqartuusooq ombudsmandimit qinnuigineqarsinnaavoq misissuinerup ingerlateqqinnissaanut atugassaminik oqaaseqaateqaqqullugu.

Suliami allagaatinik oqaaseqaatinillu piniarnerup qanoq ingerlanneqartarnera

Ombudsmandi naammagittaalliummik tigusaqartillugu, amerlanerpaatigut oqartussasooq paasisutissanik noqqaavigineqartarpoq, saaffiginnissut piaakannersumik itigartinneqassanersoq imaluunniit oqartussamut akisassanngorlugu nassuunneqassanersoq paasinarsikkumallugu. Assersuutigalugu oqartussaqaq ombudsmandimit qinnuigineqassaaq naammagittaalliortumit pineqartumit saaffiginnissummik imaluunniit qinnuteqaammik tigusaqarsimanersoq, oqartussarlu qinnuigalugu suliamik suliarinninnermini sumut killinnertik paasisutissiissutigeqqullugu.

Allatigut aallarniutitut, oqartussaasumit suliami allagaatit ombudsmandimit noqqaasutigineqartarput. Kingornalu suliami allagaatit tiguneqartut misissorlugit naliliiffigineqassaaq misissuinermik aallartitsinissamut tunngavissaqarnersoq. Taamaattoqarpallu oqartussaasoq ombudsmandimit allakkatigut oqaaseqaateqaqquneqassalluni.

Imaattoqartilluguli, naammagittaalliutip tighuneraniilli imaluunniit suliamik nammineerluni misissuinerup aallartinneraniillu, ombudsmandip misissuinerata oqaaseqaateqarfigineqarneranik kinguneqarumaartoq takuneqarsinnaalereersimappat, suliami allagaatinik oqaaseqaammillu ombudsmandi oqartussamut noqqaassuteqassaaq.

Ombudsmandi oqartussamut saaffiginnissuteqartillugu, paasisutissanik, suliami allagaatinik oqaaseqaammillu noqqaassutai, allaffissornikkut qaffasinnerpaamik atorfilimmut ingerlatinneqartarput. Kommuninut atatillugu, kommunit tamaasa ataasiakkaarlugit, kommune pinngitsoorani ataatsimik arlalinnilluunniit ombudsmandimit saaffigineqarsinnaasussamik peqarnissaat ombudsmandimit isumaqatigiissusiorfigineqar-nikuupput. Tamatumani attaveqaataasup isumagissavaa, ombudsmandimit piffissap aalajangersarneqarsimasup iluani, ombudsmandip akisummik tigusaqarsimanissaa. Attaveqaataasullu taassuma, ombudsmandip saaffiginnissutaanik kommunip iluani immikkoortortaqarfimmut inummulluunniit tigusisussamut ingerlatitseqqiinissaaq isu-

magissavaa. Isumaqatigiissutigineqarsimasut malillugit, kommunini tamani toqqakkat saniatigut, pisortaanerit attaveqaatitut toqqakani akuussapput.

Suliami allagaatinik imaluunniit oqartussap oqaaseqaataanik pingasoriarluni nukingisaaruteqareernermi ombudsmandi tigusaqanngippat, nalinginnaasumik, kalerriuteqaqqaaranilu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Siulittaasup Naalakkersuisoqarfianut (oqartussaq naalakkersuisoqarfiuppat) imaluunniit kommunimi pineqartumi kommunalbestyrelsimut (oqartussaq kommuniuppat) tamanna pillugu nalunaaruteqassaaq, suliami oqartussaasumut atatillugu ombudsmandip suliassani naammassisinnaanngikkaa. Ombudsmandilu ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 23 innersuussutigalugu nalunaaruteqassaaq, Inatsisartunit ombudsmandimut suliakkiutigineqartoq naammassisinnaasimanagu.

Suliami allagaatit allakkatigullu oqaaseqaatit ombudsmandimit noqqaassutigineqartut pillugit amerlanerpaatigut pisortanit nassiunneqartarput. Ilaannikkulli ombudsmandi Inatsisartunit taamatut nalunaaruteqartariaqartarpoq.

Ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu ombudsmandi nalunaaruteqarsimatillugu, maannamut pisortat oqartussaaffiata pineqartup qisuariaateqarneranik kinguneqartuaannarpoq, suliamilu allagaatit allakkatigullu oqaaseqaat kissaatigineqartoq nassiunneqartarluni.

Suliami allagaatinik kissaatigineqartunik oqartussaasoq nassitsinialuusaartillugu imaluunniit akinialuusaartillugu, ombudsmandip misissuina sivitsorsarneqartarpoq. Tamanna innuttaasumut paasitinneqarnissamik utaqqisinneqartumut tuttarpoq, peq-qutaaqataasarlunilu pisortat oqartussaataannik nakkutiginninnerup ingerlalluarnernik tatiginnissinnaanermut apparsaataasumik.

Suliami allagaatit tiguneqartartut unamminartortaat

Pisortani suliartuliat suliaqartarneranni atortut qarasaasianut ikaarsaanngikkallarmata, suliami mappit pappialanngorlugit ombudsmandimit nassiuteqqullugit noqqaassutigineqartarnikuuppat. Pisortallu nammineq aalajangertarpaat, suliami mappit ombudsmandimut nassiutsinnagit assilneqqaqqaassanersut, taamaalilluni suliap suliarineqarnera pisortamit ingerlatiinnarneqarsinnaalluni. Ullumikkut suliami paasisutissat allagaatillu e-mailikkoorlugit, imaluunniit allagaatit annertuppata USB-kut ombudsmandimut nassiunneqartarput.

Ilaannikkulli ombudsmandimut nalaanneqartarpoq, suliami allagaatit pineqartut pigineqartannginneri, assersuutigalugu allattuinnngitsoortarnermik, aalajangiinerit allaganngortinneqartannginnerisigut imaluunniit nalunaarsuinngitsoornermik peqquteqarsinnaasunik. Aamma ombudsmandimut nalaanneqartarpoq, sulisuusimasup pisortat oqartussaataanni suliunnaarsimanera peqqutigalugu, suliap sukumiinerusumik pisortamit

nassuiaateqarfigneqarsinnaannginneranik kinguneqartumik.

Tamakkua saniatigut suliami allagaatinik pisortat nassitsinerannut atatillugu unammimarsinnaasunik ombudsmandi nalaataqartarpoq.

Ilaannikkut ombudsmandi filinut kakkiussartalinnik tigusaqartarpoq. Taamaattoqartilugu ombudsmandimit oqartussaasoq noqqaavigneqartarpoq, suliami allagaatit allatut nassiunneqarnissaannik, filit agguaanneqartarneranni nittartakkanut avataaneersunut, isumannaallisaanermik peqquteqartumik ombudsmandi ilaangimmat. Tamatumunnga atatillugu pingaaruteqarpoq, allagaatit ombudsmandimit tiguneqartut, oqartussaasup suliamik suliaqarnerani pigineqarnermissut ammarneqarsinnaajunnaartinneqarsimannissaat.

Suliami allagaatit ombudsmandimit tiguneqartut piffissangaatsiaq atorlugu misissorneqarsinnaasarput. Pingaartumik suliami allagaatit akornanni e-mailikkut allaqatigiisimanagerit pisimappata, aamma e-mailinut arlalinnut filinik ilanngussartaliisoqarsimappat, e-mailinullu e-mailit allat ikkussuunneqarsimappata.

Suliami allagaatit ombudsmandimit tiguneqartut tulleriiaarnilersorneqaratillu piffissamikkut iluarsaassaaneq ajorput. Taamaattumik oqartussap suliamik suliaqarnermini, suliami siuariaataasimasut tulleriinnilersorneqarnissaannik ombudsmandimit qinnuigineqarajuttarpoq.

Inaarutaasumik oqaatigiumasat

Ombudsmandip sulinera pisarpoq allattugaatit tunngavigalugit. Taamaattumik tamatigut, pisortap suliami allagaatit nassiussai, allakkatigullu oqaaseqaataasa tamakkiisunnissaat, ombudsmandimit tiguneqartut sulinerani aalajangiisuusorujussuusarput. Tamanna ombudsmandip suliasaminik isumaginninnissaani pinngitsoorneqarsinnaanngilaq. Ombudsmandip pisortat oqartussaataannik nakkutiginninnermik suliaqarnermini, taamatut periarfissaqartinneqanngikkuni, sulisinnaanngilaq.

Ombudsmandeqarneq pillugu inatsit periarfissiivoq, ombudsmandi inunnik misissuinnermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit eqqartuussivimmi nassuiaateqartussanik aggeqqusisinnaalluni. Tamanna ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 18, imm. 3-mi ersersinneqarpoq. Taamaattorli aalajangersagaq taanna ombudsmandimit atorneqarsimanngisannarpoq.

Innuttaasoq aalajangiiffigneqarsimagaluartoq, taamaattoq aatsaat suliami allagaatit misissornerisigut, pisortat oqartussaataitaat sulerisimanersoq naliliiffigalugu, pisortat oqartussaataitaannit inatsisit atuuttut tunngavigalugit aamma ingerlatsinikkut pissuserissaarnissaq naapertorlugu innuttaasoq pineqarsimanersoq ombudsmandip misissuiffigisinnaava. Amerlanertigullu pisortat oqartussaataitaata kukkunerisinnaasai aatsaat

saqqummersinnaasarput, suliami allagaatinik ombudsmandip misissuineratigut. Pisortat oqartussaataata kukkussutigisimasai, pisortap innuttaasumut aalajangiissutaani ersersinneqartuaannangillat, kisiannili suliami allagaatinik, nalinginnaasumillu innuttaasumit takuneqarsinnaanngitsutigut ersersinneqartarput. Pisortat oqartussaati-taannit suliami allagaatit ombudsmandimit tiguneqartut tamakkiisuusimangippata, ilumut innuttaasup tungaanut inatsisit atuuttut naapertorlugit aamma ingerlatsiner-mi pissuserissaarnissaq malillugu pisortat oqartussaataat iliuseqarsimanersut qulak-keerinniffigissallugu, ombudsmandip periarfissai sanngillisinneqassaput.

2.2 Ombudsmandip misissuiartortarnera

Immikkut siunnersortimit Henrik Vedsted Bachimit

Aallaqqaasiut

Ombudsmandip suliassai pisinnaatitaanerilu ombudsmandeqarnek pillugu inatsimmi ersersinneqarput. Ombudsmandeqarnermi inatsit siulleq 1994-imeersuuvooq, ombuds-mandi allaffissornermi ingerlatsiveqarfiisa suliffeqarfiinut misissuisinnaanermik pisin-naatinneqarluni. Suliaqartarnermi imaappooq, ombudsmandi kommuninut tikeraartarpoq suliallu immikkut toqqartukkat misissuiffigisarlugit.

Ombudsmandeqarnek pillugu inatsit 2009-mi allangortinneqarpoq, tassani ombuds-mandip misissuilluni suliai erseqqissaaffigineqarlutik. Tassani § 16-imi ilaalerpoq om-budsmandimit paaqqinniffik sunaluunniit, ombudsmandip suliaanut pisinnaatitaaffia-nullu ilaatinneqartoq misissuiffigineqarsinnaalerluni.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlat-sinerisa ilaat tamarmik ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput. Tamanna ombuds-mandeqarnek pillugu inatsisip § 7-iata malitsigivaa. Tamatuma kingunerivaa suliaqar-fiusuni inatsiseqartitsinikkut nunatsinni oqartussaaffigineqartuni ombudsmandip paaqqinniffinni misissuineq ingerlatissagaa. Assersuutigalugu tassaasinnaapput isu-maginninnikkut paaqqinniffiit 1980-imi nunatsinnit oqartussaaffigilerneqarsimasut.

Illuatungaanili ombudsmandi Kalaallit Nunaanni paaqqinniffinnut, suli nunatsinnit inat-sisitigut oqartussaaffigilerneqarsimangitsuni misissuiner-mi suliaqarsinnaanngilaq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput parnaarussiviit, suli naalagaaffiup ataaniittut. Taa-maattuninguna Kalaallit Nunaanni pineqaatissinneqarsimasunut inissii-sarfanni isertit-sivinnilu Folketingip Ombudsmandia misissuiner-mi suliaqartartuusooq.

Misissuiner-mut atatillugu pissutsit paaqqinniffiup aqqissuussaananut ingerlanne-qarneranullu tunngasut ombudsmandimit naliliiffigineqarsinnaapput, kiisalu paaqqin-

niffimmi atuisunut sammisassaqtitsinermut tunngasut, isummat inuppalaassutsimut innunillu ikiuinnermut tunngasut aallaavigalugit naliliiffigisinnaavai. Ombudsmandeqar-neq pillugu inatsimmi § 16 tunngavigalugu 2013-imiilli misissuinerit ingerlanneqartar-tut tassaapput kommunit utoqqarnut illuutaat, meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuar-lu paaqqinniffiutaat aamma innunut innarluutilinnut paaqqinniffiutaat.

Tamatuma saniatigut ombudsmandeqar-neq pillugu inatsimmi § 17-imi ersersinneqar-poq, naalliutsitsisar-neq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittar-neq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit Naalagaaffiit Peqatigiit (FN-ip) isumaqatigiissutaanut ilassut malillugu, nammineq piumassuseq ma-lillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartit-sisutut suliassaq ombudsmandip ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagi-saraa. Tamanna ima paasineqassaaq, ombudsmandip inuit kiffaanngissusiagaasimasut pulaartagassarai.

Taamaattuminguna ombudsmandip (OPCAT malillugu misissuinerit taaneqartartut) aalajangersimasumik innunut kiffaanngissusiarneqarsimasunik misissuisarnissani suliassaraa. Imaluunniit paaqqinniffinni najugaqartut kiffaanngissusiagaaffigisinnaa-saanni. Maannamut innunik tiggummigallagaaffiusinnaasut paaqqinniffiit marluk Kalaal-it Nunaannit oqartussaaffigineqarput. Siulleeq tassaalluni Dronning Ingridip Napparsim-mavissuani Nuummiittumi tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta q paaqqinniffik, aappaa tassaalluni paaqqinniffik Angerlarsimaffik Isikkivik Sisimiuniittoq. Angerlarsi-maffik Isikkiviup immikkoortuani matoqqasumi OPCAT malillugu misissuinnermut uig-giullugu paaqqinniffiup immikkoortorta ammasoq misissuiffigineqartarpoq.

Tamatumalu kingorna ombudsmandeqar-neq pillugu inatsit 2017-imi allanngortinneqar-poq, ombudsmandip pisinnaatitaaffii annertusineqarlutik, inuit kiffaanngissusiagaaf-figisaanni imaluunniit kiffaanngissusiagaaffigisinnaasaanni paaqqinniffiit imminnut pigisut paaqqinniffiillu namminersortunit ingerlanneqartut ilaatinneqalerlutik.

Ombudsmandip misissuilluni suliaqartarnerani pingaarnerit

Innuttaasunit sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit najugaqarfigineqartut paaqqin-niffiit assigiinngitsut arlallit, ombudsmandimit ukiut tamaasa misissuiartorfigineqar-tarput. Pisortat oqartussaataasa utoqqarnut, innunut innarluutilinnut kiisalu meeqqa-nut inuusuttunullu paaqqinniffiutaat ilaatigut ombudsmandimit tikeraarneqartarput. Aamma meeqqanut inuusuttunullu atatillugu sulianik isumaginniffiusut, paaqqinniffiit namminersortunit ingerlanneqartut, ombudsmandimit pulaarneqartarput.

Misissuinerit ombudsmandip nalinginnaasumik sulineranut ilaatinneqarlutik sularine-qartarput, amerlanertigullu paaqqinniffik pillugu naammagittaalliutinik aalajangersi-masunik tunngaveqar-neq ajorput. Misissuinerit siunertaraat najugaqartut paaqqinnif-finnit iluamik malittarisassallu malillugit pineqarnersut misissussallugit. Misissuinerup

nalaani ombudsmandimit sulisuinillu init misissorneqartarput, pisortaqatigiit, sulisut, najugaqartut, najugaqartullu ilaquataat aamma oqaloqatigineqartarlutik.

Ombudsmandimit nalinginnaasumik nalaanneqartarpoq, paaqqinniffiit suleqatikkumi-narnerujussuat, misissuineq sioqqullugu misissuereerner milu oqaloqatigiilluartoqartarluni. Aamma paaqqinniffinni ataasiakkaani pisortaqatigiit soqutiginnillutik paaqqinniffiup unamminartitaanik aaqqiissuteqarumassuseqartarnerat ombudsmandimut malugitinneqarpoq.

Misissuinissap piareersarneqarnera

Misissuinissaq sioqqullugu paaqqinniffiit nalinginnaasumik kalerrinneqareertarput. Aammali ombudsmandi kalerreeqqaarani pulaarsinnaasarpoq. Kalerreeqqaarani pulaar-neq ataasiaannarluni 2017-imi pinikuuvoq, taannalu aallartinneqarpoq immikkut naam-magittaalliut tunngavigalugu, paaqqinniffik pillugu paasissutissartalimmik tigusaqar-neq.

Misissuinissaq siusinaartumik pilersaarusioneqartarpoq, paaqqinniffiup pisortaa ombudsmandip sulisuinit misissuinissap ingerlanneqarnissaanik piffissaliussaq ajun-ginnersoq paaseqatigiissutigiumallugu attavigineqartarluni. Tamatuma kingornatigut misissuinissap aallartinneqarnissaa pillugu allakkat nassiunneqartarput, tassani nas-suaatigineqartarput piffissaliussat misissuinerullu qanoq ingerlanneqarnissaa. Tama-tuma saniatigut ombudsmandimit paaqqinniffik noqqaavigineqartarpoq misissuiartor-niarneq pillugu najugaqartut, taakkualu ilaquataat sulisullu ilisimatinneqassasut. Peqati-gitillugu paaqqinniffik, najugaqartullu pillugit paasissutissanik arlalinnik ombudsmandi noqqaassuteqartarpoq, soorlu sulisut najugaqartunut pissaanermik atuisarnerisa an-nertussusiat pillugu, paaqqinniffiup malittarisassai il.il.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik pisortat oqartussaataitaannit pigineqarpat, Isumaginnin-nermi Aqutsisoqarfimmit ingerlanneqartoq, misissuinerup ilaani isumaqatigiissutigi-neqartumi Isumaginninnermi Aqutsisoqarfik peqataanissamut aggersagaasarpoq, al-laffissornermilu ingerlatsivik aggersagaasararluni paaqqinniffik kommunimit ingerlanne-qarpat.

Naggataatigullu, meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu paaqqinniffiup misissuiffi-gineqarnissaanut amerlanertigut MIO peqataanissamut aggersarneqartarpoq, TILIOQ aggersarneqartarpoq, inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup misissuif-figineqarnissaanut peqataanissaminut aggersarneqartarpoq. Utoqqaat Oqaaseqartar-tuanik pilersitsisoqarsimaneratigut, kommunit ingerlataanni utoqqaat illuini misissui-nissamut utoqqaat oqaaseqartartuat aggersarneqartarpoq.

OPCAT atorlugu misissuiner ni immikkut ilisimasalinnit, DIGNITY-mi nakorsanit, aamma Institut for Menneskerettigheder-imi inatsisilerituumit ombudsmandi isumasiorsin-

naasaminik ilaqartarpoq.

Misissuinerup naammassineqartarnera

Misissuinissaq sioqqullugu atortussat nassiunneqarsimasut aallaavigalugit misissuiartortussat apeqqutissaminnik piareersaateqareertarput. Misissuineq aallarnerneqartarpoq atortussat nassiunneqarsimasut aallaavigalugit, paaqqinniffiup pisortaqatigiivisa misissuiartortullu oqaloqatigiinnerannik. Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup imaluunniit kommunip aallartitaa amerlanertigut, pisortaqatigiit aallarniutaasumik aamma inaarutaasumik oqaloqatigineqarneranni peqataasarput, kisianni najugaqartut, najugaqartut ilaqutaat sulisullu misissuisunit oqaloqatigineqarneranni peqataaneq ajorput.

Eqqartorneqartartut nalinginnaasut ilaatigut tassaanusarput pissaanermik atuineq, najugaqartunik isumaginninneq, inuunerissuunissaq sammisassallu, paaqqinniffiullu sulisunut najugaqartunullu malittarisassai.

Tamatuma kingornatigut paaqqinniffik angalaarfigineqartarpoq atugassaritaasut misissorlugit, kingornalu najugaqartut, najugaqartunut ilaqutaasut sulisullu misissuisunit oqaloqatigineqartarlutik.

Naggataatigullu misissuisut paaqqinniffiullu pisortaqatigiivi ataatsimeeqatigiittarput, misissuineri paasisat misissuisunit saqqummiunneqartarlutik.

Misissuereernerup kingorna

Misissuereernerup kingorna misissuisimasunit, pulaarluni misissuineri nalunaarusiaagallartumut missingiut suliarineqartarpoq. Oqaloqatigiinnermi pisortaqatigiit peqatigalugit eqqartorneqarsimasut, misissuineri nalunaarusiamut tamakkerlugit ilanngunneqarneq ajorput. Missingiut imaqartarpoq allattukkanik ombudsmandip paasisaanik, pissutsinik piviusunik paasinninneq aamma pissutsit pillugit allattorsimasanik inatsisitigut naliliigallarnernik imalimmik.

Misissuineri nalunaarusiaq ombudsmandimit paaqqinniffimmut tunngatinneqartarpoq, misissuinermilu nalunaarusiami paaqqinniffimmit akisussaaffigineqartut kisimik ombudsmandimit suliarineqartarput. Misissuisunit pissutsinik paaqqinniffiup aalajangiiffigisinnaangisaanik naammattoorsisoqartillugu, imaluunniit suliassaqarfimmit oqartussaasumit allamit oqartussaaffigineqarsimappat, tamanna misissuineri nalunaarusiamut naatsumik eqqaaneqassaaq, immikkoortinneqarlunilu immikkut suliassanngortinneqarluni.

Misissuineri nalunaarusiaagallartumut missingiut paaqqinniffimmut allaffisornikkullu ingerlatsivimmut imaluunniit Isumaginninnermi Aqutsisoqarfimmut isumaannik tusarniaassutigalugu nassiunneqartarpoq, taamaalilluni paaqqinniffik missinngiummi pissutsit piviusut pillugit kukkusoqarsimappat iluarsisuteqarnissaminut periarfissinneqar-

tarpoq. Paaqqinniffiup allaffisornikkullu ingerlatsiviup isumaannik tusarniaassuteqarnermi akissutaat aallaavigalugit inaarutaasumik misissuinermi nalunaarussiaq suliarineqartarpoq, taannalu paaqqinniffimmut allaffisornikkullu ingerlatsivimmut nassiunneqartarluni. Peqatigitillugu misissuinermi nalunaarussiaq ombudsmandip nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartarpoq, Isumaginninnermi Aqutsisoqarfimmut imaluunniit paaqqinniffiup sumiiffigisaani kommunimi kommunalbestyrelsimut ilisimatitsissutitut aamma nassiunneqartarpoq. Nittartakkami tamanut saqqummiinikkut, ombudsmandip paaqqinniffimmi pulaakkamini nersualaaruteqarnerseq isornartorsiuteqarnerlorluunniit malinnaaffigissallugu paaqqinniffiit allat periarfissinneqartarput.

Misissuinermi nalunarusiami atuarneqarsinnaapput, ombudsmandip pulaarnermini suut ajornartorsiutaasinnaasut maluginiarsimanerai, aamma taamaattoqarsimappat, paaqqinniffik qanoq allatut iliorsinnaanissaa pillugu, ombudsmandimit inassuteqarfigineqarsimanerseq.

Ombudsmandip misissuilluni suliaqartarnerata oqaluttuassartaa

Misissuineq siulleq 2012-imi naammassineqaaqqaarpoq, tassani Dronning Ingridip Napparsimmavissuata tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortorta ombudsmandimit misissuiffigineqarmat, peqatigitillugu OPCAT malillugu aamma misissuineqqaarnerulluni. Ukiuni tulluuttuni misissuinerit ukiumut marlussuit naammassineqartarput, pingaarnertullu tassaasimallutik ulloq unnuarlu meeqqanut inuusuttunullu paaqqinniffiit.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsisip atuutilersinneqarneratigut, peqatigitillugu Nakkutilliinermik Ingerlatsivik pilersinneqarpoq. Nakkutilliinermik Ingerlatsiviup meeqqanut inuusuttunullu paaqqinniffiit misissuiffigisarnissaat pingaarnertut ingerlattaarpat. Paaqqinniffiit taakkorpiaat sinnerseraalluni misissuiffigineqaaqattaartarnissaat pingitsoortinniarlugit, ukialuit matuma siorna ombudsmandi aalajangernikuuvoq utoqqaat illu kommuninit ingerlanneqartut pingaarnertut misissuiffigineqartarnissaat ingerlanneqartalissasut. Meeqqanut inuusuttunullu paaqqinniffinnut kiisalu inunnut innarluutilinnut paaqqinniffinnut misissuiniarluni ombudsmandimit aalajangiisoqartilugu, Nakkutilliinermik Ingerlatsivik taamatut misissuinessami ataqatigiissaareqatiginiarsarineqartarpoq.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut, najugaqatigiiffinnut illersukkanut, ulloq unnuarlu neqeroorutinut aamma utoqqarnut paaqqinniffinnut tamarmik ombudsmandip pisinnaatinneqarneranut ilaatinneqartunut atuuppoq. Pingaartumik pissaanermik atuneq pillugu inatsimmik atuffiusuni paaqqinniffinni ombudsmandi misissuinernek ingerlataqartarpoq. Taamaattumik ilinniarfinni aamma ulluunerani paaqqinniffinni ombudsmandi aallaavittut misissuineq ajorpoq.

Aamma ombudsmandi atorfeqarfinnut suliamikkut ilisimasamik kullu immikkut ilisimasaqarfiusussanut misissuuartorneq ajorpoq. Ilaatigut tamatumani takussutissaavoq,

ombudsmandi peqqinnissaqarfimmut tunngasunut misissuiartorneq ajormat, peqqinnissaqarfiup ataaniittut Nunatta Nakorsaaneqarfianit misissuiffigineqartarmata.

Ombudsmandi misissuinerup nalaani pissutsinik ilisimasaqalersimaguni, ombudsmandip suliarissallugu pisarialimmik suliambut immikkut ilisimasaqarfigingisaanik, taava tassani suliassaqarfimmut oqartussaasuusooq ombudsmandimit ilisimatinneqassaaq pineqartorlu pillugu misissuinissaanik kajumissaarneqarluni. Taamaalluni Nunatta Nakorsaaneqarfia peqqinnissamut sulianut tunngassulittut isikkulinni ombudsmandimit ilisimatinneqassaaq, ombudsmandillu ataasiarluni Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaarfik Inuusutissalerinermilu Oqartussaaffik pissutsit paaqqinniffimmi inuusutissatigut pissutsit eqqiluisaarnissamut tunngasut pillugit ilisimatinnikuuaa.

Qulequttat uteqqiakulaartut

Pisaanermik atuineq pillugu Inatsit 2013-imi akuersissutigineqarpoq, paaqqinniffinni sulisut inatsisikkut ilaatigut piumasaqaatitalersukkamik periarfissinneqarput, paaqqinniffiup najugaqartuinut pisaanermik atuisinnaanermut. Sulisut pineqartup tungaannut pisaanermik atuitillugit, najugaqartumut akulerunneruvoq annertoorjusuaq, paaqqinniffiullu pisaanermik atuinera ombudsmandimit malinnaaffigineqarluni.

Ombudsmandimit nalilerneqarpoq pisaanermik atuineq pillugu inatsit ilisimasaqarfigineqarnera annertusiartortoq, sulisullu amerlanerujartuinnartut taamatut inatsiseqarneranik ilisimasaqartut. Kisiannili inatsisip aalajangersagartaanut ataasiakkaanut ilisimasaqarneq assigiingiiarluni, tamanna ombudsmandip nalunaarusiami siunnersuutaasa inassutaasalu amerlassusiisa takutippaat.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut, paaqqinniffiup qanoq ittuunera paasisaqarfigiumallugu, misissuinermi misissuisunit najugaqartut, taakku ilaqutaat aamma sulisut oqaloqatigineqartarput. Inuit pineqartut oqaloqatigineqarneranni uteqqiasumik eqqaaneqarujupput napparsimasoqartarnera aamma paaqqinniffiup sulisoqarniartarnera. Napparsimanermit allatulluunniit sulingitsoortarnerit appartinniarlugit paaqqinniffiit pisortaqatigiivinit eqqummaariffigineqarput. Napparsimanikkut takkuttannginneq sulisussarsiortarnerullu tunngavimmigut killeqarnera taputartuukkaanni, sulisut suliffimiittut periarfissaqarfigingilaat suliassat tamakkerlugit kivissinnaassallugit.

Misissuinermit oqaluserisat eqqartorneqartut tamakkerlugit, misissuinermit nalunaarusiami ilanngunneqarneq ajorput. Eqqartukkat annikinnerusutut isikkullit, inaarutaasumik pisortaqatigiit ataatsimeeqatigineqaranni qaqinneqartarput, najugaqartut, taakkunungalu ilaqutaasut sulisullu assigiingitsutigut oqaatigiumasaat, nammineerlutillu pisortaqatigiinnut saqqummiukkusunngisaat, misissuisunit apuunneqarlutik pisortaqatigiinnut oqariartuutigineqartarput.

Siunissaq

Ukiut 30-t matuma siornatigut ombudsmandeqarfik pilersinneqarmat, ombudsmandeqarneq pillugu inatsit taamanikkut atuuttoq naapertorlugu, ukiuni aallarlerlaajuffinni ombudsmandi kommuninut arlaleriarluni tikeraartarsimavoq. Tamatuma kingornatigut ombudsmandeqarnermi inatsit allangortinneqarsimavoq, taamaalilluni najugaqartunut inissinneqarsimasunullu atugassarititaasut pillugit, ombudsmandimit misissuinerit ingerlanneqartarsimallutik.

Ukiuni kingullerni 13-ini ombudsmandimit misissuinerit ingerlanneqartarsimapput, paaqqinniffiullu inissisimaneranut atatillugu, inatsisit akuersissutigineqarsimasut aallaavigalugit misissuisarnerit naleqqussarniarneqartarsimallutik.

Ombudsmandimit ukiuni kingullerni ilaatigut maluginiarneqarpoq paaqqinniffinni ataa-siakkaani sulisut amerliartuinnartut danskisut kalaallisulluunniit oqaaseqanngimmata. Ulluinnarni tamatuma kingunerisinnaavaa, paaqqinninnermik suliaqartumut, najugaqartup attaveqarsinnaannginnera. Ajornartorsiut tamanna ombudsmandimit eqqummaariffigineqarpoq, taamatullu sunissami misissuiartortarnissani ombudsmandimit inuiaqatigiinni pissutsit allangornerini aamma paaqqinniffiup najugaqartut paaqqutarineqar-nissaannut atugassarititat inatsisillu allangornissaat eqqumaffigineqassapput.

2.3 Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit

Allaffissornikkut immikkut siunnersortimit Michael Feldballe Hansenimit

Aallaqqaasiut

2018-imili ukiut tamangaajasa pisortat oqartussaaitaasa piffissaq suliap suliarineqarneranut atugaat pillugu, ombudsmandi isornartorsiulluni oqaaseqaasiortarpoq. Oqaaseqaatini piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqarneranut tunngasuni taak-kunani oqaatigineqartarput, suliani taamaattuni pissutsit aalajangersimasut isornar-torsiuinissamik pissutissaqalersitsisartut.

Oqaaseqaatini piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqarnera pineqartillugu, tas-sani piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqarnerata peqqutaa pissutsimut aalaja-ngersimasumik aallaaveqartinneqartoq aamma eqqumaffigineqartarpoq. Taamaattumik pineqartoq aalajangersimasooq oqaaseqaasiami ukkanneqartarpoq, assersuutini taasaqassagutta, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarluni qinnute-qaaumi piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqarnerata isornartorsiorneqarnera (Oqaaseqaat 2024-3) imaluunniit suliaq meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inis-sinneqarnerannut tunngasoq (Oqaaseqaat 2021-5). Aamma innersuussutigineqassaaq

Oqartussanut Ilitersuummi kapitali 2, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqarneranut tunngasoq, tassani suliat assersuutit allat ilanngunneqarsimapput.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqarnera pillugu oqaseqaammi aallaavigineqartarpoq suliame aalajangersimasumi suliap qanoq ilungersunartiginera. Taamaattumik misissuinissamik aallartitsiniarluni aalajangernerup oqaseqaasiorneqarnissamik kinguneqartitsivigineqarnera, imarisamigut eqqartorneqartup, qanoq akulikitsigisumik uteqqiasumilluunniit piffissaq suliap suliarineqarnerani atorneqartumut atatillugu, maluginiagaqartarnermik peqquteqarneq ajorpoq.

Naammagittaalliummi piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pineqartillugu, tamatumani imatut inissisimasoqalersarpoq, innuttaasup aalajangiissuteqarfigineqannginnermik tunngaveqartumik, nalusarmagu qanoq inatsisitigut inissisimanerluni. Suliap sivitsorsarneqarneratigut, pineqartumut sunniuteqartartumik.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartartoq aallaavigalugu, oqaseqaasiortarnernit amerlassusai tunngavigalugit, suliat amerlanerulersimanerannik tikkuussingilaq. Taamaattumik tamanna paasinarsarumallugu suliat ataatsimut amerlassusaat isigalugit uani qulaarsissaagut.

Taamaattumik ilanngutassiami matumani, ukiuni kingullerni piffissaq suliap suliarineqartarneranut atorneqartartoq, suliatigut amerlassutsimikkut allannguuteqarsimanersut, taamaattoqarsimappallu pisortat oqartussaataata sorliit taamatut allannguuteqartoqarnerani aallaaviunersut misissussavarput.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq sunaava

Aallaavittut ataatsimut isiginnilluni, piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup qanoq sivistutiginissaanut atatillugu, suna naapertuuttut sivistussusissaatut isigineqassanersoq akineqarsinnaangilaq. Apeqqutaasarpog suliat ataasiakkaat suunersut, suliallu ataasiakkaat naliliiffigineqarneri.

Tamannarpiarlu tunngavigalugu ombudsmandip oqaseqaataani ileqquuvoq ersersisallugu, pissutsit aallaavigalugit suliap pisariaqassusia malillugu oqartussaasumit nukiunginneqarsimanersoq, ataatsimut piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup saniatigut, pissutsit arlallit isiginiarneqartartussaammata.

Piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup naliliiffigineqarnissaani aamma isiginiarneqartussat tassaapput suliap qanoq ittuunera, qanoq pisariutiginera pisortallu oqartussaataata qanoq annertutigisumik misissuinissaa, kiisalu suliani assingusuni pisortat oqartussaataannit piffissaq suliamek suliaqarnermi atorneqartoq qanoq sivistutigisimanersoq. Kisiannili aamma piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup naliliiffigineqarnissaani illua 'tungiusup/pineqartup pisariaqartitai soqutiginninneralu,

pinasuartumik aalajangiissuteqartoqarnissaani aamma apeqquutaasarput.

Danskit kalaallillu ombudsmandiisa siusinnerusukkut nalilersuisimanerat malillugu, piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup naliliiffigineqarnerani, pisortat oqartussaaitaasa sulisuisaluunniit namminneq atugarisaat isummamiknulluunniit isiginiagaat tapullugit isiginiarneqarsinnaanngillat.

Pisortat oqartussaaitaasa allaffissornermi sulisoqarniarnerat aningaasatigulluunniit inissisimanerat, piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup naliliiffigineqarnerani aallaavittut pingaartinneqarneq ajorput. Allatut oqaatigalugu, atorfiit inuttaqannginnerisa annertussusiannit imaluunniit nalinginnaasumik suliat unitsinneqarneranni, assersuutigalugu sulinnigiffeqartoqarneratigut imaluunniit pikkorissartoqarneratigut aamma sulisussaaleqinerimi aningaasarliornikkulluunniit, piffissap suliap suliarineqarneranut atorneqartup sivitsorsarneqarnissaanut nalinginnaasumik peqquutaasusnaanngillat.

Pisortallu oqartussaaitaat sulianut eqqaasitsissutaasinnaasumik pitsaasumik ator-torissaaruteqartariaqarput, taamaalluni suliap siviisumik aalajangiiffigineqarani puiguinnarneqarlunilu uninngaatiinneqarsinnaanera pinngitsoortinneqarsinnaammat.

Allaffissornermi ingerlatsinerimi pissuserissaarnissap malitsigivaa, suliap suliarineqarnerata unittuinnnginnissaanik pisortat oqartussaaitaata aamma qulakkerinnit-tariaqarnera. Tamanna ilaatigut ima paasineqassaaq, pisortat oqartussaaitaat illua-tungiusumut/innuttaasumut nammineq iliuuseqarnermigut suliame pineqartumut nalunaaruteqassaaq, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartup nalinginnaasumik siviisussusissaa qaangerneqarsimappat, imaluunniit siusinnerusukkut suliap qaqugu aalajangiiffigineqarnissaata ilimagineqarneranik nalunaaruteqartoqarsimappat, soq suli aalajangiisoqarsimannginneranik. Taamaattorli paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi, paasitinneqarsinnaatitaanermi aalajangersakkami § 16, imm. 2-mi, paasitinneqarnissamik qinnuteqaat oqartussamit pineqartumit tiguneqarnermi kingorna kingu-sinnerpaamik ullut qulit qaangiutsinnagit akuersaarneqarsimananiluunniit itigartitsis-sutigineqarsimanngippat oqartussap qinnuteqartoq taamaattoqarneranut pissutaasu-mik kiisalu aalajangiinerup qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq pillugu nalunaarutigissavaa.

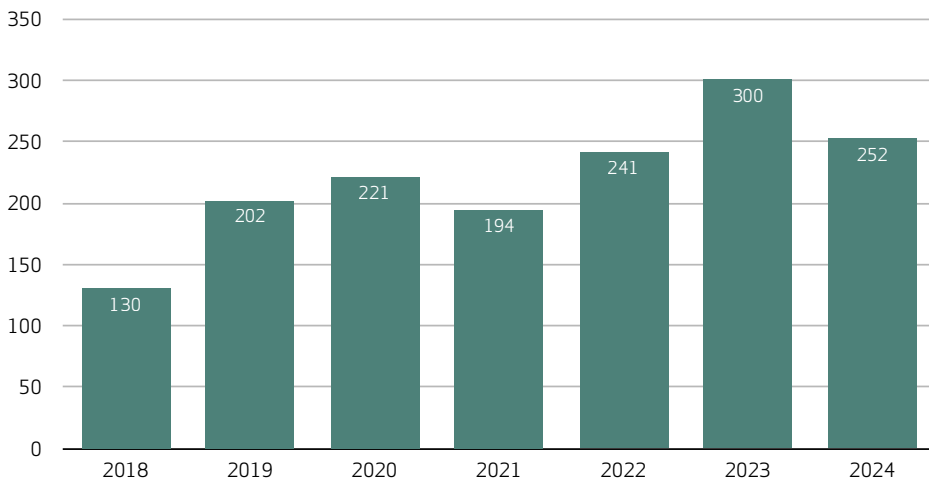
Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit ineriartorsimaneri

Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaanni, ukiumi pineqartumi taanna suliat suliarineqarlutik naammassineqarsimasut amerlassusii kisitsisinngorlugit naatsorsorneqarlutik ilanngunneqartarput. Ukiut ingerlanerini paasissutissanik katerseriaaseq allanngorsimavoq, taamaammat ombudsmandip suliaasa annertussusiat pillugu paasissutis-

siisarnermi takussutissaqarpoq piffissakkaartumik assigiinngissuteqarnerannik.

Maannakkulli nalunaarutiginneriaaseq atorneqarteq 2018-imi aallartinneqarsimavoq, taamaattumik taamanikkumiit maannamut suliat ukiumut qassit naammassineqartarnermut piffissakkaartumik isigalugit, suliarineqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1: 2018-imiit 2024-mut suliat ombudsmandeqarfimmi ukiumut naammassineqartartut

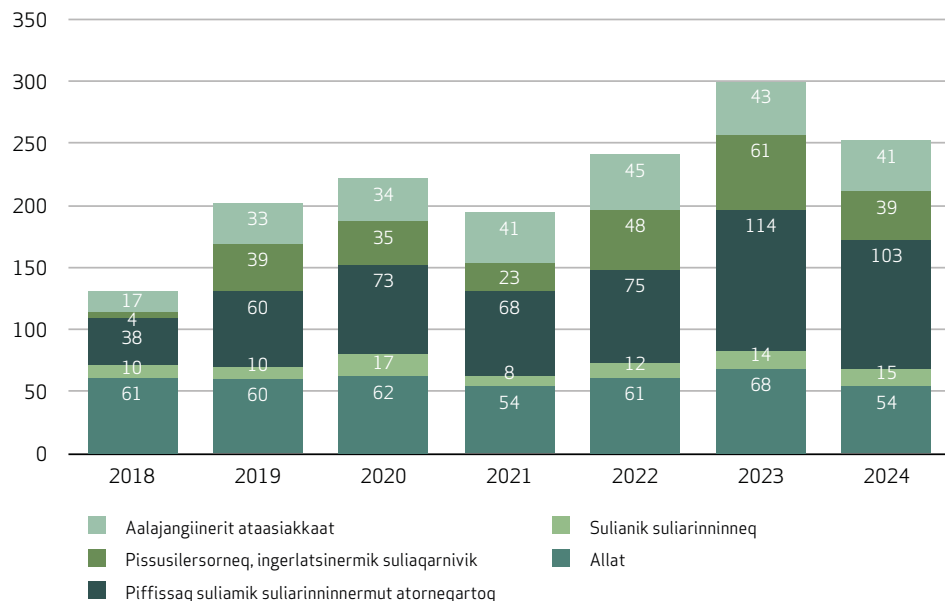

Suliat naammassineqartartut piffissami 2018-imiit 2024-mut annermik qaffariaateqarsimanerat assigiinngitsunik peqquteqarsinnaavoq, uanilu ilanngutassiami tamanna ukkatarineqanngilaq.

Kisiannili naammagittaalliutit suussusilersorneqarneri samminerussavagut. Sulianik naammagittaalliutinik ombudsmandip suliaqarnerani, kisitsisinngorlugu takussutissaliornermi suliaq suussusersineqartarpoq. Suunerinut agguluussineri tallimannngorlugit immikkoortinneqartarput, piffissaq suliaq suliarineqarneranut atorneqartarteq taakua ilagivaat.

Ukiut tamaasa suliat naammassineqartartut suussusersineqartarneri qanimut missorutsigit, piffissaq suliaq suliarineqarneranut atorneqartarteq naammagittaalliutinut amerlaqutaanerata saniatigut, aamma takuneqarsinnaavoq suliat taakkorpiaasut, piffissap ingerlanerani ersarissumik amerligaluttuinnartut.

Takussutissiaq 2: 2018-imiit 2024-mut suliat ombudsmandeqarfimmi ukiumut naammassineqartartut suussusersineqartarneri

Ukiuni ilivitsumi suliassat tiguneqarsimasut suliallu naammassineqarsimasut ataqati-giisinnegarnissaat tunngavigigutsigu, taamaalilluta ukiut tamaasa suliat amerliartorne-ri takusinnaavagut.

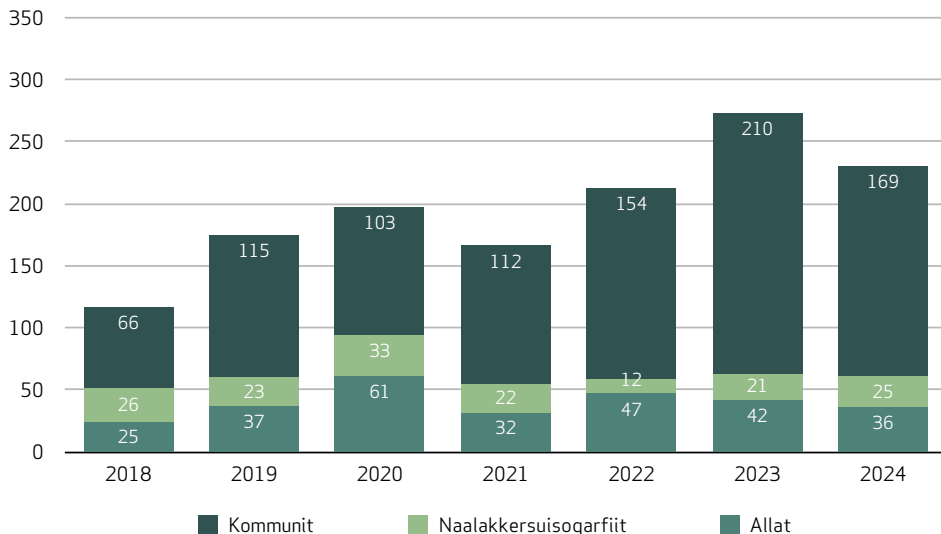
Suliat suussusiasigut piffissami 2018-imiit 2024-mut immikkoortikkutsigit qaffakkiar-torsimapput amerlassutsimikkut aamma naammassineqartartutigit, tassaapput suliat, piffissaq suliap suliarineqartarneranut atorneqartartoq pillugu suliat.

Taamaammat suliani naammassineqarsimasuni, taakkunannga piffissaq suliap suliar-i-neqartarneranut atorneqartartoq pillugu sulianut tunngassuteqartut, 2018-imi naam-massineqartut 30%-erivaat, 2024-milu naammassineqartut taakkua qaffassimapput 40%-i sinnilaarlugu amerlatigilerlutik.

Ukiut tamaasa pisortat oqartussaataitaat sorliit naammagittaalliutigineqartarnerisut tikikkutsigu, tassa pingaarnertut pingasunngorlugit agguarsinnaavagut: Kommunit, naalackersuisoqarfiit allallu.

Taamaalilluta piffissap ingerlanerani kommunit pillugit naammagittaalliutit qaffassima-neri takusinnaavarput. Qaffariaateqarsimanagerat, pisortat oqartussaataitaannut allanut naleqqiullugu qaffassinnerullunilu, aamma ukiuni kingullerit amerleriaateqarsimapput.

Takussutissiaq 3: Piffissami 2018-imiit 2024-mut suliat naammassineqartut pi-sortat oqartussaaitaannut ukiukkaartumik agguataarneri

Naak suliat naammassineqartut piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu tunngassuteqartunut, aamma suliat kommuninut tunngassuteqartut amerlisimane-rinut piffissartaa eqqarsaatigalugu naapertuukkaluortoq, taamaattoq taakkua immin-nut attuumassuteqartinneqarsinnaangillat.

Taamaattumik Pisortat oqartussaaffi taakku pingasut ataasiakkaarlugit, suliani naam-massineqarsimasuni, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq taakkunanga immikkoortillugu qiviartariaqarparput.

Tabeli 1: Pisortat oqartussaasukkaarlugit suliani piffissaq suliap suliarineqarne-qarneranut atorneqartoq pillugu suliat naammassineqarsimasut

(%-inngorlugit)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunit	43,9	40,0	42,7	47,3	39,0	45,7	52,7
Naalakkersuiso-qarfiit	11,5	8,7	24,2	18,2	8,3	33,3	24,0
Allat	13,9	18,8	24,7	18,3	18,7	15,9	13,8

Pisortat oqartussaaitaasa assigiinngitsut piffissaq suliap suliarineqarneranut ator-neqartoq pillugu, suliaat taakkununga tunngasut tabelimi takuneqarsinnaapput. Sanillius-sinermi takuneqarsinnaavoq, pisortat oqartussaaitaanni tamani ukiut ataa-siakkaaraanni amerlassutsimikkut eqqartugaq pillugu tamarmik ilapertuteqartar-

tut, taamaattumik suliani naammagittaallituni tamani ilapittuuteqartarnek kommunit eqqarsaatigalugit, ilapittuutaat uteqqiasumik qaffasissuseqartarpoq.

Piffissaq suliap suliarineqartarneranut atorneqartoq qanoq iliuseqarfigneqarsinnaava

Ombudsmandeqarnermi inatsit malillugu nunatsinni ombudsmandip suliaqartarnermini, taamaallaat suliani aalajangersimasuni isornartorsiuteqarsinnaavoq. Taamaattumik pingaaruteqarpoq naqissusissallugu, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu, suliallu taamaattut pillugit amerliartornerinik maluginiagaqarnermi, pissutsit pillugit sumilluunniit isornartorsiunerunngimmat, pisortat oqartussaataannut aalajangersimasunut sulianulluunniit aalajangersimasunut tunngatinneqanngimmat.

Kisiannili taamatut pissutsit ineriartortoqarneranik maluginiagaqarnek, innuttaasup inatsisitigut inissisimaneranik kalluaanera eqqumaffigneqartariaqarpoq, tassami naammagittaalliorumit piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu, pissutsinik oqariartuuteqarmat, naammagittaalliorup suliami imminut tunngasumi inissisimanerminik nalornilersitsisumik. Taamaattumik pingaaruteqarsinnaavoq eqqumaffigissallugu piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq naammaginartumik sivilissuserineqartussap iluaniitiinnarneqarnissaa.

Eqqartugaq manna pillugu pitsanngorsaaqataajumalluni, oqartussanut ilitersuut ombudsmandip pilersissimavaa, tassani ilaavoq immikkoortoq piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu ilanngussaq, taannalu tamakkerlugu ombudsmandip nittartagaani atuarneqarsinnaavoq.

Taamatullu aamma ukiumut nalunaarummi matumani suliniutigineqarpoq, ilaatigut piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu suliat ineriartorneri. Siunissami ukiumut nalunaarusiamik atuartartut suliani taakkunani ineriartorneq ersarinnerusumik malinnaaffigisinnaajumaarpat.

SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT

Ombudsmandip suliat suliarisimasani arlallit ukiut tamaasa tamanut saqqummiuttarpai. Suliat ukiumi nalunaarusiuunneqartumi tamanut saqqummiunneqartut tulluittuni eqqartorneqarput, taakkulu tamarmiutillugit suliani pineqartut kikkussusii ilisarnarunnaarsillugit Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

3.1 Kommune Qeqertalimmit angajoqqaap meeqqami angerlartinneqarnissaat pillugu noqqaassutaanut piffissaq suliap suliarineqarneranut atorineqartoq ombudsmandimit ajorluinnartutut illersorneqarsinnaangitsutullu isigineqarpoq (2025-1)

2012-imi meeqqat marluk (matuma kingorna B1 aamma B2) angajoqqaavaniik (matuma kingorna A) kommunimit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarput.

27. november 2012-imi oqaasiinnangorlugu B1 'ip aamma B2 'p angerlartinneqarnissaanik A noqqaassuteqarpoq. Tamatuma kingorna B1 'ip aamma B2-p angerlartinneqarnissaanik A arlaleriarujussuarluni noqqaassuteqartuartarpoq.

24. september 2022-mi A meeqqami angerlartinneqarnissaanik noqqaassutimi suliarineqarnerani, kommunip piffissaq suliap suliarineqarneranut atugaa pillugu A ombudsmandimut naammagittaalliuteqarpoq.

Ukiut qulit sinnerlugit B1 'ip aamma B2 'p inissinneqarsimareersut kommune suli suliarmi aalajangiissuteqanngitsoq inersimasutut nammineersinnaalerput.

Kommunip ukiut qulit sinnerlugit piffissaq suliap suliarineqarneranut atugaa pillugu, ajorluinnartutut illersorneqarsinnaangitsutullu ombudsmandimit isumaqarfigineqarpoq.

A angerlartitsinissamik allakkatigut noqqaassuteqarnissaanik arlaleriarluni kommunimit piumaffigineqartarpoq. Angerlartitsiniarnermi angajoqqaatut oqartussaasumit allakkatigut noqqaassuteqarnissamik piumasaqaateqarnissamut inatsisitigut toqqamavissaqanngitsoq ombudsmandi isumaqarpoq.

Taamaattumik kommunip allaganngorlugu piumasaqarnera ombudsmandimit isorisarlittut isumaqarfigineqarpoq.

Kommunimit A ilisimatinneqarpoq, sulisunik napparsimasoqarnera pissutigalugu anger-

lartitsinissamik noqqaassutaa suliatut illuartinneqarsimasoq. Kommunip pisariaqartunik sulisussaqaqnginnerani, suliamik uninngatitsiinnerneq inatsisitigut tunngavis-saqaqngitsoq ombudsmandi isumaqarpoq.

Kommunip suliamik illikartitsisimanera ombudsmandimit isorisarialerujussuartut isigineqarpoq.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq, A 'p angerlartitsinissamik noqqaassutimi killiffia pillugu ingerlaavartumik nalunaarfigineqartarsimangitsoq.

Kommunip ukiorpassuarni A-mut nalunaaruteqartarsimanginnera ombudsmandimit isorisarialerujussuartut isigineqarpoq.

Ombudsmandip inassutigaa, kommunip qulakkiissagaa, sullissisut angerlartitsiniarneq pillugu allakkatigut noqqaassuteqarnissamik piumasaqaateqarneq inatsisitigut tunngavissaqaqngitsoq ilisimassagaat.

Taamatuttaaq ombudsmandimit inassutigineqarpoq, naak sulisussanik amigaateqartoqaraluortoq innuttaasunut aalajangiissuteqartoqarnissaa kommunimit qulakkeerneqartassasoq.

Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Kommune Qeqertalimmi kommunalbestyrelsi, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23, tunngavigalugu nalunaarfigaa, pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq ombudsmandip suliamik misissuinerata tamanna takutippagu, ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqartussaammat.

(Oqaaseqaat 4. september 2025, j.nr. 2022-145-0003)

3.2 Ombudsmandimit Kommune Qeqertalik qinnuigineqarpoq suliami sulisup soraarsinneqarneranik nutaamik aalajangiissuteqaqqullugu (2025-2)

Kommunip sulisoq A soraarsippaa, qaamatini arlalinni, kommunip paasinninnera mallillugu, pineqartup sulinerminut atatillugu tiiminut allattuiffimminut amerlanaaraluni nalunaarutiginnittarsimaneranut atatillugu.

B, A sinnerlugu kommunip soraarsitsinera pillugu ombudsmandimut naammagittaalliuteqarpoq. Tamatumalu kingunerisaanik ombudsmandi suliami misissuineramik aallartitsivoq.

Sulisumik soraarsitsineq sioqqullugu kommune illua ´tungiusup isumaanik tusarniaavoq, kisiannili kommunip isumaa malillugu, kukkusumik tiimilersuisimanermi ullut aalajangersimasut marluinnaat tikkuarneqarlutik. Oqaatigineqartut sulisumit assortorneqarput oqaatigaalu ulluni pineqartuni sulisimalluni, taamaakkaluartorlu tamanna kommunip aalajangiinermini isummerfigisimangilaa.

Kommunip aalajangigaa malillugu, tiimit allattuiffianut amerlanaaraluni sulisup nalunaarutigisimasai ullut pineqartut, kommunip aalajangiinerani ersersinneqangillat.

Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, aalajangiinermini pissut-sit pingaarutillit kommunip ilanngutissagai, tamatumani ilaatinneqassallutik, kommunip isumaa malillugu, tiimit amerlanaarlugit nalunaarutigineqartut ulluisa ersersinnissaat. Tamatuma saniatigut kommunimit qulakkeerneqassasoq aalajangiinermini uppernarsaasiissutigineqarlutik tunngavigineqartut sulisumut ilisimatitsissutigineqarsinnissaat.

Tamatuma saniatigut ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, soraarsitsineq pillugu kommunip aalajangiinermini pissutsit aalajangersimasut pingaartissimagunigit, taava pissutsit pineqartut erseqqissaavigineqassasut qularnarunnaarsinneqarlutillu.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu, illua ´tungiusup isumaanik tusarniaaererner-mi, tusarniaaneq pillugu oqaaseqaammi pingaartinneqartut isummerfigeqqaarlugit, aatsaat kommune aalajangiissinnaasoq.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu, tusarniaanermi akissut tiguneqartoq tusaatis-satuinnaq tigussallugu naammangitsoq. Ombudsmandip paasinninnera malillugu, paasissutissat tiguneqarsimasut aalajangiinermini ilanngunnissaat miniinnarneqarsinnaangillat, tamatumunngalu atatillugu kommunip naliliinera paasissutissiissutigalugu.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq, suliap suliarineqarnerani kommune annertuumik kukkussuteqarsimasoq, inatsit atuuttoq naapertorlugu illua ´tungimut eqqortumik tusarniaaffiginnginnermigut, aammalu kommunip aalajangiinermini tunngavilersuisimanginnera, suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip piumasaqaataanik naammassinniffiusumik.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq, illua ´tungiusumik tusarniaanermi suut paasissutissat toqqammavigalugit aalajangertoqarsimanersoq ersarluttoq, suliarlu suna toqqammavigalugu taamatut inernilerneqarsimanersoq.

Ombudsmandimit inassutigineqarpoq, suliaq kommunimit qaqqeqinneqassasoq nutaamillu aalajangiiffigalugu.

(ombudsmandip oqaaseqaataa 12. september 2025-meersoq, j.nr. 2022-323-0010)

SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT

Ombudsmandip suliat arlalissuit Ombudsmandip nittartagaatigut saqqummiunneqanngitsut ukiut tamaasa sularisarpai. Suliat ombudsmandip 2025-mi sularisimasai tamanut saqqummiunneqanngitsut arlallit immikkoortumi matumani eqqartorneqarput.

4.1 Kommunit marluk akornanni nuunnermi siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutininik tunineqannginneq

Naammagittaalliortup nunatsinni kommunimit kommunimut allamut nuunneranut atatil-lugu, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutininik pisartakkanik tunniussisoqannginnera pillugu ombudsmandi marts 2025-mi naammagittaalliummik tigusaqarpoq. Naammagittaalliortoq kommunimi angerlarsimaffigisimasamini najugaqarallarami siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalersinneqarsimavoq. Tamatumalu kingornatigut naammagittaalliortoq kommunimut allamut nuussimalluni. Naammagittaalliortup nooreermermi kingornatigut kommunerisimasani maannakkullu kommunerisani siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutininik pisartakkami tunniussisoqarnissaat pillugu saaffiginnippoq. Kommuneriligaata naammagittaalliortoq kommunerisimasaanut utoqqalinersiat unit-sinneqarnissaannik aalajangiisimasumut innersuuppaa. Aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliteqartarfimmumut naammagittaaliorsinnaanermut ilitersuutitalerlugu tunniunneqarsimavoq. Taamaattumik naammagittaallitip tamatumunnga tungasortaa ombudsmandimit Isumaginninnermi Naammagittaalliteqartarfimmumut ingerlateqqinneqarpoq.

Tamatuma saniatigut naammagittaalliut itigartinneqarluni naammagittaalliortup kommunitaavanut ombudsmandimit ingerlateqqinneqarpoq, kommune noqqaavigineqarluni saaffiginnissummik suliaqarnissaanik. Kommunimut allakkani ombudsmandimit ilaati-gut oqaatigineqarpoq:

”Oqaatigissavara, Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 40, 9. december 2015-imeersup kingorna allannguuteqartinneqartup ilitersuutitaani imm. 13.2-mi ersersinneqarmat:

”13.2 Kommunimut allamut nuunneq

Kommunit akunnerminni akiliiffigeeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12, juni 1995-imeersaq naapertorlugu siusinaartumik pensionisiaqartoq Kalaallit Nunaanni kommunimut allamut nuuppat, kommunip najugaqarfigilikkap (kommunip angerlarsimaffigilikkap) Siusinaartumik pensioni-

siat pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu siusinaartumik pensionisiaqartumut pisussaaffiit tamaasa tigussavai.

[...]

Kommunimut allamut nuunnermi ulloq aallarteqqiffissaq tassaavoq siusinaartumik pensionisiaqartup kommunimi nutaami aalajangersimasumik najugaqalerneraniit qaammatip aallaqqaataa. Aalajangersimasumik najugaqarfik tassaavoq sulinngiffeqarluni angalanermi allamiissimannikkaanni, suliamut atasumik angalanngikkaanni, napparsimaneq assigisaaluunniit pissutigalugit uninngannikkaanni nalinginnaasumik siniffigisartagaq aammalu pigisaqarfigisaq nalinginnaasumillu inuit allattorsimaffiannut allattorneqarfigisaq.

Kommunerilikkami (kommune angerlarsimaffigisaq) nutaami siusinaartumik pensionisiaqartup meeqqat tapiinik aammalu inummut tapinik pisinnaanera nutaamik nalilersuiffigineqartussaanera eqqumaffigeqquneqarpoq.

Tamatuma saniatigut Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 19 naapertorlugu, aningaasaliisinnaanerup nutaamik nalilersuiffigisariaqarsinnaanera pisariaqarsinnaavoq. Siusinaartumik pensionisiaqartut appasinnerpaamik imaluunniit akunnattumik annertussusilinnik siusinaartumik pensionisiaqartut aammalu tapisiaqartinneqartut Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 19, imm. 1 naapertorlugu (siusinaartumik pensionisiat qaffasinnerpaat), assersuutigalugu nunaqarfimmiit illoqarfimmut nuunneranni naammaginarumik isertitaqarfiusumik suliffissaqartinneqarsinnaalissapput. Tamatuma saniatigut § 19, imm. 2 naapertorlugu, siusinaartumik pensionisiaqartumut tulluurtumik suliffissaqarpat, tassunga innersuussioqarsinnaavoq.”

Aamma kommunit akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2, 12. juni 1995-imeersumi § 14, imm. 1 innersuussutigaa:

”Isumaginninnermi malittarisassat allat tunngavigalugit ikiorsiissutigineqartut matumani pensionit utoqqarnulu paaqqinniffiit il.il., pisortanit annertussusile-riikkamik ikiorsiissutit, naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqartarneq ullormusiallu kiisalu ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat ilanngullugit, kommunimut najugarivitamat akiliisussaviutigisumit tunniunneqartassapput.”

Kommunerilikkamit paasissutissiissutigineqarpoq naammagittaalliortoq kommunimit attavigineqarsimasoq, aamma kommunimit suliaq suliaralugu aallartinneqarsimasoq qularnaarneqarluni eqqortumik piffissarlu eqqorlugu naammagittaalliortup siusinaartumik sulisinnaajunnaarnerisutaasa tunniunneqartarnissaat pillugu. Kommunimit aam-

ma paasissutissiissutigineqarpoq siusinnerusukkut kommunerisimasaani tunniunneqartartut unitsinneqarnissaannik aalajangiisimanermiit piffissami tamatumani kingumootumik iluarsiiisuteqartoqassasoq.

Kinguninnguatigut kommuneriligaanit paasissutissiissutigineqarpoq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit kingumortumik iluarsiiisuteqarfigineqarnerat naammassineqarsimasoq, naammagittaalliortorlu kommunimit tamatumingga nalunaarfigineqarsimasoq.

Tamatuma kingorna suliaq ombudsmandimit naammassineqarpoq.

(J.nr. 2025-120-0003)

4.2 Politikkimut tunngassutilittut isikkoqartunik ombudsmandip naammagittaalliutinik suliaqartarnera

Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsineri tamarmik ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput. Kisiannili naammagittaalliutit tiguneqartut tamaviisa ombudsmandimit suliarineqarnej ajorput. Ombudsmandeqarnej pillugu inatsisip § 14-iata ilaatigut malitsigivaa, naammagittaalliut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq ombudsmandip aalajangissagaa.

Ilaannikkut ombudsmandip politikikkut arlaannaannulluunniit kalluusimasussaanginnerata kingunerisaanik, ombudsmandip suliamik naammagittaalliummik suliaqaranilu nalilersuinnginneranik kinguneqarsinnaasarpog.

Ombudsmandi 2025-mi Kommune Qeqertalimmi kommunalbestyrelsimut ilaasortamit naammagittaalliutinik imminnut tunngassuteqanngitsunik marlunnik tigusaqarpoq. Naammagittaalliutit taakku tamarmik kommunalbestyrelsimut ilaasortatut suliaqarnermut atatillugu ombudsmandimut tunniunneqarput.

Naammagittaalliut siulleq, kommunalbestyrelsimut ilaasortap kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsit malillugu, allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutaanik borgmesterip akissuteqannginneranut tunngassuteqarpoq.

Naammagittaalliummit ersersinneqarpoq, kommunalbestyrelsimut ilaasortamit allagaatinik takunnikkumalluni noqqaassutini akineqanngimmat, aallaqqaammut Nunamut Namminermit Immikkoortorta qarfik attavigineqarsimasoq. Tamatuma kingunerisaanik Nunamut Namminermit Immikkoortorta qarfimmit Kommune Qeqertalik attavigineqar-

simavoq, kommunimullu eqqumaffigineqaqqusimavoq kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, kommunalbestyrelsimi ilaasortat allagaatinik takunnissinnaatitaaneranut tunngasoq. Kisiannili Nunamut Namminermt Immikkoortorta qarfiup saaffiginnissutaa, kommunalbestyrelsimiluunniit ilaasortap saaffiginnissutaa Kommune Qeqertalimmit akineqarsimangilaq.

Suliap Nunamut Namminermt Immikkoortorta qarfirmmit suli suliarineqarnera peqquutigalugu, ombudsmandi aalajangerpoq Nunamut Namminermt Immikkoortorta qarfirmmit suliarineqartussanngorlugu naammagittaalliut ingerlateqqinniarlugu. Kommunalbestyrelsimi ilaasortap allagaatinik takunnikkumalluni noqqaasutaa, kommunit aqunnerat pillugu inatsit malillugu aamma kommunalbestyrelsimi ilaasortatut saqqummiussaammat.

Kingusinnerusukkut allamut tunngatillugu kommunalbestyrelsimi ilaasortaq, qinigaa-sinnaaneq pillugu misilineqarnissamut piffissaliussaq suli qaangiutinngitsoq Kommune Qeqertalimmi inissitsiteroqarluni ataatsimiittoqarsimanera pillugu naammagittaalliuteqarpoq.

Kommunalbestyrelsimi ilaasortaq kommunit aqunneqarnerat pillugu inatsimmi aalajangersakkanik assigiinngitsunik innersuussuteqarpoq, isumaqarlunilu inissitsiternermt atatillugu kommunalbestyrelsimiit taakku malinneqanngitsut.

Saaffiginnissutip suliarineqarnissaa ombudsmandimit itigartitsissutigineqarpoq. Itigartitsinermt ombudsmandimit ilaatigut tunngavilersuutitut oqaatigineqarpoq, inissitsiterluni ataatsimiinneq pillugu kommunalbestyrelsimi ilaasortap, kommunalbestyrelsimi ilaasortaq alla sinnerlugu ombudsmandimut saaffiginnissutigigaa, aammalu e-maili atorneqartoq Kommune Qeqertalimmut atanera, naggataatigullu saaffiginnissummit ersersinneqarmat, kommunalbestyrelsimi ilaasortaq atsiorsimammat politikikkut partiimi siulittaasutut.

Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, ombudsmandip paasininnera unaasoq, Kommune Qeqertalimmi kommunalbestyrelsip nutaap inissitsiterneranut atatillugu saaffiginnissutigineqartoq politikkimut tunngassutillit isikkoqartoq.

Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, naammagittaalliutit politikkimut tunngassutillit isikkullit ombudsmandimit suliarineqarsinnaanngitsut. Politikikkullu kikkunnulluunniit kalluumassuteqannginnissaanik qulalersitsissutaasinnaasunik naammagittaalliutinut ombudsmandi tunuarsimaartartoq.

Suliami tassani ombudsmandip paasininnera unaavoq, kommunalbestyrelsimi ilaasortat ilai pillugit, kommunalbestyrelsimi partiit ilaannit naammagittaalliut pineqartoq. Kommunalbestyrelsimi politikikkut partiit suliami isumaqatigiinngissuteqarsimane-ranni, ombudsmandillu politikikkut kikkunnulluunniit kalluusimanginnissaanik kis-

saateqarnek isiginiarlugit, saaffiginnissut pillugu ombudsmandi allatut iliuuseqaqqinngilaq.

(J.nr. 2025-709-0001 aamma 2025-702-0001)

4.3 Oqartussaasup aalajangiinerata oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortissinnaannginnera ersaris-sumik inatsisitigut tunngaveqartariaqarpoq

Aalajangiussat ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaasut allaffissornikkut oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinagit ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaanngillat. Tamanna ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 13-imi ersersinneqarpoq.

Taamatut naammagittaalliorsinnaanermut periarfissaq inatsisitigut imaluunniit nalinginnaasumik oqartussaasup alliunerusup aalajangiinerata oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortinneqarsinnaanera pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngaviusup malitsigivaa, alliunerusumit aalajangikkat oqartussaasumut qulliunerusumut aallaavittut naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

Inatsisitigut imaluunniit nalinginnaasumik oqartussaasup alliunerusup aalajangiinerata oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortinneqarsinnaaneranik itigartitsineq imaluunniit killilersuineq erseqqilluinnartumik inatsisitigut tunngaveqartariaqarpoq. Taamaattumik oqartussaasup alliunerusup allaffissornikkut appasinnerusumik inissimasup aalajangiinera pillugu naammagittaalliummik, ombudsmandi aallaavittut suliaqarsinnaassanngilaq.

Nukissiorfiit sulisumik atorfianit soraarsitsissumik aalajangiisimanerat pillugu naammagittaalliummik ombudsmandi 2025-mi tigusaqarpoq. Aalajangiineq qulliunerusumut naammagittaalliorfissamik ilitersuummik ilaqartinneqanngilaq. Taarsiulluguli ersersinneqarpoq aalajangiineq Inatsisartut Ombudsmandianut naammagittaalliutigineqarsinnaasoq.

Tamatuma kingunerisaanik Naalakkersuisut susassaqarfiit agguataarnerat pillugu kaajallaasitami malittarisassat (suliassaqarfiit agguataarnerat) kaajallaasitaq nr. 48, 27. september 2023-miittut piffissami taamanikkut ersersinneqartut ombudsmandimit misissorneqarput. Kaajallaasitami suliassaqarfiit agguataarnerat pillugu § 19-imi ersersinneqarpoq, inatsisitigut allanik aalajangersaasoqarsimanngippat Nukissiorfinniit oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortitsivigisinnaasaq tassaasoq

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutinullu Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik.

Ombudsmandip paasisaa unaavoq, Nukissiorfiit suliassaqarfii avatangiisit innarlit-saaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 22. november 2011-meersumi, aamma lmermik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10, 19. november 2007-meersumi ilaatigut nalimmassarneqarsimasut.

Nukissiorfiit nalimmassarneqarneqarnerat pillugu inatsisit misissorneranni, Nukissiorfiit naalackersuisoqarfimmut suliassanngortitsisinnaanera pillugu, inatsisitigut killilersuineramik aalajangersaasoqarsimaneranik ombudsmandimit nassaarfigineqanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandip paasinninnera unaavoq, Nukissiorfiit aalajangiineri pillugit naalackersuisoqarfik naammagittaalliummik ingerlatitseqqiiviususaasoq.

Ombudsmandimit naammagittaalliut naalackersuisoqarfimmut sularisassanngorlugu ingerlateqqinneqarpoq, tassanilu naammagittaalliut aalajangersimasumik sularinnit-tarneq malillugu sularineqarluni. Ombudsmandimit naalackersuisoqarfik qinnuigineqarpoq Nukissiorfiit, Nukissiorfiit aalajangigaanni naammagittaalliorfissatut ilitser-suut pillugu iluarseeqquneqassasut, siunissami takuneqarsinnaasunngortillugu Nukis-siorfiit aalajangiineri naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaasut.

(J.nr. 2025-324-0001)

4.4 Oqartussaasut naliliinerannik ombudsmandip inaaru-taasumik nalilersuinera

Naammagittaalliutininik suliaqarnermi ombudsmandip suliassarivaa, pisortat oqartus-saatitaasa suliamik suliaqarnerminni inatsisitigut piumasaqaatit allattorneqarsima-sut naapertorlugit sullissinersut nalilersuiffigissallugit. Ombudsmandimit oqartussap aalajangiinerata imarisaa ilaatigut misissorneqartarpoq, oqartussaasullu ataatsimut isiginnilluni malittarisassanik paasinninnera ombudsmandimit nalinginnaasumik nali-lersorneqartarluni.

Pisortat oqartussaataannit aalajangiiffigineqartartut amerlasuut imarisamikkut tas-saasarput, paasinnineq malillugu nalilersuuteqartarnerit. Ombudsmandimit misissor-neqartarpoq, oqartussaasup aalajangiinermini piviusorsioertumik naliliisimanersoq.

Taamaattoarli pisortat oqartussaataitaasa paasinninnertik malillugu malittarisassanik

atuinerat oqimaalutassallugu ombudsmandimit tunuarsimaarfigineqartarpoq. Inatsimmi malittarisassaq pisariaqartitatigut allanngorarsinnaatillugu, nangaanartoqarnerup pat missingeerpalaarnerullunilu, aalajangiinerup inerniliiffigineqarnissaanut atatillugu suliami pissusiviusumut inatsisitigut malittarisassat atorneqartillugit, ombudsmandi isummersornissaminut tunuarsimaartarpoq. (tulleriinnilersuineq pineqartoq pillugu).

Tulleriinnilersuinerup pineqartup nalilersuinissamik, tunuarsimaarfiginnitarneq peq-quteqarpoq, pisortat oqartussaataitaannut naleqqiullugu ombudsmandip naliliillaqqin-nerunnginnera aallaavittut miserrattissaanngimmat. Taamaalilluni pisortat oqartus-saatitaata naliliinera ersarissumik kukkuneqarsimanngippat, suliami aalajangersima-sumi oqartussaasup naliliisimaneramik tunuartitsinissaq sinnilimmik nalilersuinarneq pinngitsoorumallugu ombudsmandimit tunuarsimaarfigineqartarpoq. Kukkusooqarsi-mappalli pisortat oqartussaataitaata naqqiiffiginissaanut ombudsmandi tunuarsimaaru-teqarnaviannngilaq.

2025-mi ombudsmandi ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilagee-qarnermullu Naalackersuisoqarfik pillugu, isumaginninnermi ikiortitut ilinniagaqarnis-sami ilinniagaqarnerisutitik pisartagaqalerniarluni immikkut ittumik qinnuteqaataanut itigartitsinera pillugu naammagittaalliummik tigusaqarpoq, ilinniagaq taanna inuus-sutissarsiornermi ilinniakkatut sivikinnerusutut naalackersuisoqarfimmit isigineqar-poq. Siusinnerusukkut naammagittaalliortoq peqqinnissaqarfimmi ikiortitut ilinniakka-mik naammassinnereersimavoq, ilinniagaq taanna ilinniakkatut sivikinnerusutut naalak-kersuisoqarfimmit aamma isigineqarpoq.

Ilinniagaqarnerisuteqalerumalluni qinnuteqaammut itigartitsinermi tunngavilersuuti-gineqartutut ersersinneqarpoq, ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarut malillugu, ilinnia-gaq naammassisaq ataaseq sinnerlugu ilinniakkamut sivikitsumut ilinniagaqarnerisute-qartitsisoqarsinnaanngitsoq.

Tamatuma saniatigut ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummit aalajangersarneqar-poq, ilinniagaq naammassisaq ataaseq sinnerlugu ilinniagaqarnerisuteqartitsisoqar-sinnaanngitsoq. Taamaattoq ilinniagaqarnerisuteqartitsisoqarsinnaasoq ilinniakkamut ataatsimut suliamik ilinniagaqarsimasutut, ilinniarneq siusinnerusukkut ilinniagarisima-samut pissusissamisuginnartumik uiggiutaappat, imaluunniit ilinniarneq tassaappat inuussutissarsiorsinnaajunnaarneq pissutigalugu pisariaqartumik allamik ilinniaqqin-neq.

Ilinniagaqarnerisuteqartitsinissamut itigartitsissummit ersersinneqarpoq, naalakker-suisoqarfiup isumaa malillugu isumaginninnermi ikiortitut ilinniagaq, peqqinnissaqar-fimmi ikiortitut ilinniagarisimasamut pissusissamisuginnartumik uiggiutitut isigine-qarsinnaanngitsoq.

Ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummi oqaasertaliunneqarsimasut tunngavigalu-

git, isumaginninnermi ikiortitut ilinniakkap sivikinnersumik ilinniagaaneranut, aammalu naammagittaallortup inuussutissarsiummut sivikinnerusumik ilinniagassamut allamut ilinniagaqarnerisuteqalerumalluni qinnuteqarsimaneranut atatillugu, naalackersuisoqarfiup naliliisimanera pillugu ombudsmandimit isumaqatigineqarpoq.

Immikkut akuersissuteqarnissap periarfissaanera aammalu naalackersuisoqarfiup naliliisimanerani ombudsmandimit maluginiarneqarpoq, naalackersuisoqarfiup apeqqummut aalajangiinermi isummerfigisimammagu, peqqinnissaqarfimmi ikiortitut ilinnigarisimasamut pissusissamisuginnartumik ilassutitut isigineqarsinnaanersoq pillugu naalackersuisoqarfiup naliliisimanera. Tamatumunnga atatillugu naalackersuisoqarfik naliliisimavoq isumaginninnermi ikiortitut ilinniagaq, pissusissamisuginnartumik peqqinnissaqarfimmi ikiortitut ilinniakkamut uiggiutaannginneranik.

Peqatigitillugu ombudsmandimit maluginiarneqarpoq, ilinniarneq inuussutissarsiorsinnaajunnaarneq pissutigalugu pisariaqartumik allamik ilinniaqqinnerunersoq naalackersuisoqarfimmit aamma isummerfigineqarsimammat. Tamatumunnga atatillugu naalackersuisoqarfimmit naliliiffigineqarsimavoq, paasissutissat suliami allagaatineersut aallaavigalugit, isumaqartoqarsinnaanngimmat, naammagittaallortup isumaginninnermi ikiortitut ilinniarnini aallartissimagaa, peqqinnissaqarfimmi ikiortitut ilinniakkaminik naammassisamasaminik inuussutissarsiorsinnaajunnaarsimaneranik peqquteqartumik.

Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, ombudsmandi aallaavit-tut tunngavissaqanngitsoq, pisortat oqartussaataata taamatut naliliisimanerani pitsaanerumumik naliliisinnaasuseqarsoraluni, taakkuummata tamakkuninnga ulluinnarni suliaqartartuusut. Nalinginnaasumik aalajangersimasumik naliliinerit taamaattut pisortat oqartussaataannit suliarineqarsimasut, aallaavittut ombudsmandimit pissusissamisoornerannik nalilersorneqarneq ajorput.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandi aalajangerpoq, naammagittaalliut pillugu misisuineramik aallartitsiniani.

(J.nr. 2025-235-0001)

4.5 INI A/S-ip aalajangiinernik suliaqartarnera

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsitsimmi aalajangersagaqarpoq, pisortat oqartussaataaasa, nalinginnaasumik suliamik suliaqarnermut atatillugu, aalajangiisuteqarnissami aalajangersagaqarmat eqqumaffigisariaqakkanik. Tamamani ilaatigut ilaatinneqarput suliami pineqartup pisinnaatitaaffiinik aamma pisortat oqartussaataaasa aalajangiisussaattillutik pisussaaffiinik.

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu

pisortat ingerlatsinerinut tamanut atuupoq. Tamatuma saniatigut, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ilaatigut ingerlatseqatigiiffinnut pisortat ingerlatsinerannut naatsorsuunneqarsinnaangitsunut atuutsinneqassanersoq Naalakkersuisut malittarisassatigut aalajangersarsinnaagaat.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p pisortat ingerlatsineranni il.il. ilanngunneqarnera pillugu nalunaarutip nr. 78, 30. december 2021-meersup atuutilersinneqarneratigut, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit A/S INI-mut atuulerpoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit sinnerlugit, piginnaatitsinerisa annertoqataanik aalajangiisinnaassilerneqarluni.

Ingerlatseqatigiiffiup Namminersorlutik Oqartussanik kommuninillu isumaqatigiissuteqarsimanagera tunngavigalugu, A/S INI-p suliassaqarfii tassaanerupput inuit ataasiakkaat akornanni inatsiseqartitsinerit isikkullit, kisianni ingerlatseqatigiiffik aamma Namminersorlutik Oqartussat pisortatut suliassaqarfiinut isumaqatigiissusiornikkut ingerlatqarsinnaalluni.

Ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 7, imm. 3 malillugu ombudsmandi pisinnaatitaaffeqarpoq A/S INI-p suliassat pillugit aalajangiisimanertut isikkullinni naammagittaalliutinik suliqaarnissaminut. Kisiannili ersarissumik sinaakkuserneqarsinnaangilaq A/S INI-p suliassaqarfiini aalajangiiffigineqarlutik suliassat sorliit suliatus inissinneqarsinnaanersut. 1997-mut ombudsmandip nalunarutaani imm. 1.3-mi sukumiinerusumik eqqartorneqarput A/S INI-p aalajangiinermik imalimmik suliqaartarnerani suut naliliisarnerit ersarluttut sukumiinerusumik isigineqartut.

A/S INI-p suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanik, sulisoqarnikkut inatsiseqartitsineri tunngasumik A/S INI-p sulisuisa ilaanut malinnissimanginnera pillugu, naammagittaalliummik ombudsmandi 2025-mi tigusaqarpoq.

Ombudsmandimit tikkuarneqarpoq siuliani ersarluttut taakkartorneqartut suli atuummata. Taamaattumik A/S INI pillugu naammagittaalliummik ombudsmandi tigusaqartilluni, tamaasa ataasiakkaarlugit sukumiisumik naliliiffigisassarai. Taamaattumik naammagittaalliummi uani suna pineqarneris tunngavigalugu, ombudsmandip pisinnaatitaaffini nalilersuiffigaa.

Tamatumunnga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, A/S INI piginnittut sinnerlugit, A/S INI-p iniutaanni piginnittunut attartortunullu pisortat oqartussaataat aalajangiisarnerattut suliqaarsinnaasut. Kisiannili aalajangerinermik suliqaarnermi inisianik attartortitsisarneq pillugu nalunaarutip oqaatsitigut paasinera malillugu, pigineqatigiiffiup ilumini sulisut pillugit aalajangiisarnera ilaatilerneqarsinnaangitsoq ombudsmandimit oqaatigineqarpoq. Ombudsmandi isumaqarpoq A/S INI-p sulisui pillugit ininik attartortut naammagittaalliutaannik, ombudsmandi suliqaarnissaminut tunuarsi-

maartariaqartoq.

Ombudsmandi naliliivoq, apeqqutit sulisoqarnermut tunngasut piginnittunit, tassa Namminersorlutik Oqartussanit aamma kommuninit suliassatut imissutaanngitsut.

Ombudsmandi isumaqarpoq, naammigittaalliut uani pineqartoq ombudsmandip pisinnaatitaaneranut, inatsimmi § 7, imm. 3 malillugu ilaatinneqanngitsoq.

Taamaattumik ombudsmandimit naammagittaalliutip suliarinissaa itigartitsissutigineqarpoq, suliamilu allamik iliuuseqartoqaqqinngilaq.

(J.nr. 2025-323-0006)

OMBUDSMANDEQARNEQ PILLUGU INATSIMMI § 11 MALILLUGU NALUNAARUTIT

Ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 11 malillugu, ombudsmandi Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruni tamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassaaq. Aamma taamatut, kommunini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit ombudsmandi kommunalbestyrelsimit pineqartumut nalunaaruteqassaaq.

Aalajangersagaq taanna malillugu 2025-mi ombudsmandi makkuningga nalunaaruteqarpoq:

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit

Ombudsmandimit 18. december 2025-mi Inatsisartut inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Naalakkersuisut nalunaarfigineqarput, pissaanermik atuineq pillugu inatsimmit inatsisillu nassuiaatitaanit takujuminaatsinneqartoq, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni najugaqartut unnuami anerusuppata anitsaaliorneqarsinnaanersut.

Tamatumani tunuliaqutaasoq tassaavoq, Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortortaata ammasup misissuiffigineqarnerani ajornartorsiutitaqarnera paasinarsimmat, taannalu nalunaarusiami misissuinerit pillugit immikkoortoq 6-imi eqqartorneqarpoq. Nalunaarusiamit ersersinneqarpoq, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, unnuami matut silarliit parnaarsinnaanissaasa periarfissaasinnaanerat ersarissuunnginnerata kingunerigaa, sulisut qanoq iliuseqarfigisinnaanngisaannik, najugaqartut unnuami paaqqinniffimmit anisarsimanerat. Unnuami sinittannginnerisa kingunerivaa najugaqartut mumingasuunerannik, ulluuneranilu sulisut najugaqartunut perorsaanikkut suliaqarsinnaanerat ajornakusoornersullugu.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-mi ersersinneqarpoq, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni matut silarliit unnuanerani parnarneqarsinnaasut.

§ 6, imm. 2-mut nassuiaammi ersersinneqarpoq, meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissinneqarsimasut, unnuakkut paaqqinnittarfimmut inunnit iserfigineqarnissaannut illersorniarlugit, aamma meeqqat tammartajarlutik aninnginnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut nassuiaatini ersersinneqarpoq matut ammarsinnaajuaannarnissaat, inuit isinnginnissaat eqqarsaatigalugu aamma meeqqat tammartajarlutik aninnginnissaat, assersuutigalugu unnuakkut parnaaqqatitsineq pissamat.

Ombudsmandip paasisaa unaavoq, pissaanermik atuineq pillugu ilitersuummi imm. 21-p malitsigimmagu, matut silarliit igalaallu parnaarsinnaasarneri, taamaalillutik meeqqat aamma inuusuttut piffissami immikkoortortap parnaarsimaffiani paaqqinnittarfimmik qimatsinnaassanngimmata. Assersuutigalugu tassaasinnaapput meeqqat minnerit, imaluunniit meeqqat aamma inuusuttut tarnimikkut piginnaasakinnerusut unnuakkut immikkoortortamik qimatsinnaanerannik aarleqquteqarfiusut.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsit taassumalu ilitersuutitaa, ombudsmandip isumaa malillugu, qularnartortaqaangilaq immikkortortap parnaarsinnaaneranut, najugaqartunit qimanneqarsinnaajunnaarsillugu, ilaatigut meeqqat ukiukinnerusut eqqarsaatigalugit. Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaat ilitersuutitaminnut imminnut naapertuupput.

Kisiannili Inatsisartut inatsisaata § 6, imm. 2-ani oqaatigineqarpoq, meeqqat ammaaneqarsinnaajuaannassasut, matullu taamaallaat parnaarsimatinneqartassasut susasqaangitsut paaqqinniffimmut isinnginnissaat qulakkeerniarlugu.

Aamma inatsisip nassuiaatitaanit ersersinneqarpoq, pingaaruteqartoq parnaarsisarnis-saq meeqqat unnuami tammartajaannginnissaat qulakkeerniarlugu.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu Inatsisartut inatsisaata, inatsisip § 6, imm. 2-mut nassuiaatitaani ersarissaassuteqartoqarsimasoq, inatsisip oqarsertaanut naapertuutinningsutut isikkulimmik. Tamatuma saniatigut ombudsmandimit nalunaarutigineqarpoq, nassuiaatit oqaasertalersornerat aamma ilitersuutitaanut ilanngunneqarsimangitsut. Taamaalillugu § 6, imm. 2-p nassuiaatitaa ilaatigut imminut assortuuttutut isikkoqalersillugu.

Misissuinerit pillugit ataatsimut oqaatigisassat

Paaqqinniffiit ataasiakkaat najugaqartuutiminnik pitsaasumik pinninersut malittari-sassanillu paaqqinniffinnut ataasiakkaanut atuuttunik eqqortitsinersut paasiniaaneq ombudsmandip misissuinerisa siunertaraat. Misissuinerimi paaqqinniffiit initaat ataatsimullu aqqissuunneqarneri misissuiartortunit aamma misissorneqartarput. Misissuiartortut pisortaqatigiinnik, sulisunik, najugaqartunik najugaqartullu ilaqutaannik oqaloqatiginnittarput.

Paaqqinniffiit misissuineq sioqqullugu misissuisoqarnissaanik allakkatigut kalerrinneqarajuttarput, ombudsmandili siumut kalerreeqqaarani aamma misissuisinnaavoq.

Misissuinerit ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit ingerlanneqartarput. Ombudsmandip Meeqqat Oqaaseqartartuat, Innarluutillit Oqaaseqartartuat aamma Utoqqaat Oqaaseqartartuat misissuineri ombudsmandip naleqquttutut isigisaani peqataaqqullugit qaaqusarpai.

Ombudsmandip nalunaarusiaq misissuinerup kingornatigut suliarisarpaa. Ajornartorsiutit suut misissuiartortut misissuineriminni maluginiarsimaneraat nalunaarusiami tasani allaaserineqartarpoq. Ombudsmandip paaqqinniffinnut ataasiakkaanut kaammattuutai nalunaarusiami aammattaaq takuneqarsinnaapput.

Misissuinerit tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunut kommunimiluunniit paaqqinniffiup inissisimaffigisaaniittumi kommunalbestyrelsimut saaffiginninnissamut pissutissaqalersitsisinnaapput

2025-mi misissuinerit pillugit takussutissiaq

Ukioq taanna misissuinerit pillugit tulluullugu takutinneqarpoq, misissuinerit ataasiakkaarlugit naatsumik allaaserinninnermik malitseqartumik. Misissuinerit pillugit nalunaarusiami tamarmiusut ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmand.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

Ulloq	Paaqqinniffik	Paaqqinnif- fiup suunera	Avataaniit peqataasut	Nujaqartu- nik/unin- ngasunik oqaloqati- ginninnerit amerlassu- siat	Sulisut oqaloqati- gineqartut amerlassu- siat	Ilaqutaasut oqaloqati- neqartut amerlassu- siat
15. aamma 16. septem- ber 2025	Najugaqa- tigiiffik Pakkutaq, Nuuk	Najugaqati- giiffik iller- sugaasoq	Naamik	2	1	1
17. aamma 18. septem- ber 2025	Utoqqaat Illuat, Nuuk	Utoqqaat Illuat	Naamik	6	5	1
8. aamma 9. oktober 2025	Utoqqaat Illuat, Nanortalik	Utoqqaat Illuat	Naamik	4	3	1

Najugaqatigiiffik Pakkutaq Nuummiittoq

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut ulluni 15. aamma 16. september 2025-mi najugaqatigiiffik Pakkutaq Nuummiittoq, siumut kalerriutigeriikkamik misissuiffigivaat.

Misissuinermi nalunaarusiamit ilaatigut erserpoq, ombudsmandimit Pakkutaq ajungitsumik paasisaqarfiusimasoq, tamatumani ilaatinneqarluni najugaqartut toqqissimanartumik avatangiiseqarnissaat pisortaqatigiinnit soqutigineqarluarluni ukkatarineqarmat. Tamatuma saniatigut ombudsmandip paasisaa unaavoq, sulisut peqqissaarlunnarlutik suliaminnik suliaqartut, aammalu sulisunit pisortaqatigiinnillu najugaqartut tungaannut pissaanermik atuinginnissaq eqqummaariffigineqartoq.

Aammali pissutsit ilaannik, nalunaarusiami taaneqartariaqartunik ombudsmandip oqaaseqaateqarfigisariaqagaaniq pissutissaqalersitsipput. Tamatumani ilaatinneqarput ombudsmandimit oqaaseqaateqarfigineqartut ataasiakkaat, paaqqinniffimmi kallerrisaarutitigut atortut, pujortartartunit putsumik najuussuitinneqartarneq pillugu illersorneqarnissaq aamma suliffimmi ajoqusertoqartillugu nalunaarutiginnittarnermi periuitsit pillugit.

Misissuinermi nalunaarusiamut missingersuut pillugu Kommuneqarfik Sermersuumit ataaseq oqaaseqaateqarfigineqarpoq. Taamaattumillu ombudsmandimit oqaaseqaatigineqartut pillugit, Kommuneqarfik Sermersuumit tusaatissatut tiguneqartutut ombudsmandimit paasineqarluni.

Tamanna tunngavigalugu Pakkutami misissuineramik suliaq ombudsmandimit naammassineqartutut isigineqarpoq.

Utoqqaat Illuat Nuummiittoq

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit Nuummi Utoqqaat Illuat ulluni 17. aamma 18. september 2025-mi siumut kalerriutigineqareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit misissuiffigineqarpoq.

Ukioq naatinnagu misissuinermi nalunaarusiap missingersuutitaa tusarniaassutigineqarsimangilaq, nalunaarusiarlu aatsaat 2026-mi piariissalluni.

Utoqqaat Illuat Nanortalimmiittoq

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit Nanortalimmi Utoqqaat Illuat ulluni 8. aamma 9. oktober 2025-mi siumut kalerriutigineqareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit misissuiffigineqarpoq.

Ukioq naatinnagu misissuinermi nalunaarusiap missingersuutitaa tusarniaassutigineqarsimangilaq, nalunaarusiarlu aatsaat 2026-mi piariissalluni.

Utoqqaat Illuat Upernavimmiittoq (2024-mi tikeraarneqartoq)

Upernavimmi Utoqqaat Illuat ulluni 6. aamma 7. juni 2024-mi siumut kalerriutigineqareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit misissuiffigineqarpoq.

Ombudsmandimit pingaarnertut maluginiarneqartoq unaavoq, najugaqartut utoqqaat illuanni najugaqarsinnaanertik iluarisimaarlugulu qujamasuutigigaat. Aamma ombudsmandip maluginiarpaa sulisut akisussaassuseqarlutillu naleqqussallaqqinnerat, assullu najugaqartut tungaannut pissaanermik atuinnginnisaaq ukkatarisorujussuullugu, kiisalu pisortaqatigiit suliannut tunniusimalluartut, najugaqartunut sulisunut ilaqaasunullu unaminartutut misigiffiusartut eqqummaariffigalugit.

Aammali pissutsinik taasarialinnik ombudsmandip oqaaseqaateqarfiginninnissaanik pisariaqalersitsiffiuvoq. Taamaalluni ombudsmandimit ilaatigut oqaaseqaateqarfigineqarpoq, utoqqaat illuannit pissaanermik atuneq pillugu inatsisip sulisunut tunniunneqartarnissaa qulakkeerneqarsimangimmat, kiisalu sulisut pissaanermik atuneq pillugu inatsisip imarisaanik atorineqarnissaanullu iltisersoneqarsimangimmata, tamannalu pillugu uppernarsaallutik atsiortinneqarsimangimmata.

Taamatullu ombudsmandimit oqaaseqaateqarfigineqarput utoqqaat illuata pulaartunik killilersuisarnera, matuni silarlarni matumut parnaarsaatit atorineqartarneri, illup piukkunnassusia, pujortartunit putsumik najuussuisitaasarneq aamma sulisussaaleqisarneq.

Upernavimmi Utoqqaat Illuat aamma Avannaata Kommuniiani allaffissornikkut ingerlat-sivia misissuinermi nalunaarusiamut missingersuutaagallartumut oqaaseqaateqarput.

Taamaallilugu Upernavimmi Utoqqaat Illuanni ombudsmandip misissuini naammassivaa.

OPCAT malillugu misissuineq Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortortaani ma-toqqasumi Sisimiuniittumi misissuineq (2024-mi pulaarneqartoq)

Sisimiuni Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortortaa matoqqasoq ulluni 11. aamma 12. september 2024-mi siumut kalerriutigineqareersumik OPCAT malillugu misissuineq, ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit misissuiffigineqarpoq.

Ombudsmandimit pingaarnertut maluginiarneqartoq unaavooq, Angerlarsimaffik Isikkivimmi pisortaqaatigiit sulisullu sapinngisartik tamaat atorlugu toqqissisimanartumik siunertamullu tulluatumik najugaqartunut atugassaqaartitsiniarsarisut, aammalu sulisut, najugaqartut atugarissaarnissaannik atugassaqaartitsinissartik anguniarlugu, naatsorsuutigineqarnertik sinnerlugu qulakkeerinninniaasartut.

Ilaatigut meeqqat inuusuttullu immikkoortortamut matoqqasumut inissinneqarsimasut atuartinneqarnissaat misissuiartortunit ukkatarineqarpoq. Misissuinissaq sioqqulluguli Angerlarsimaffik Isikkivimmit nalunaarutigineqareersimavoq, atuartitsisinnaasut, atuartitsinermik ingerlataqarsinnaasut pissarsiarinissaat paaqqinniffimmiit ajornartorsiutaasoq. Ombudsmandi meeqqat inissinneqarsimasut atuartinneqartannginnerannut paasinnippoq, meeqqat inissinneqarsimasut immikkoortortami matoqqasumiitillugit paaqqinniffik atuartitsisinnaasunik pissarsisinnaanngimmat. Nalunaarusiami ombudsmandimit inassutigineqarpoq, meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut atuartinneqartarnissaat paaqqinniffimmit qulakkeerinniffigineqassasoq.

Tamanna isumaqataaffigineqarmat ombudsmandi aalajangerpoq, ulloq unnuarlu paaqqinniffiit tamaasa ataatsimut isigalugit, meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut atuartinneqartarnerat tamakkerlugu misissuiffigineqarnissaa pillugu, immikkut suliamik aallartitsiffigineqassasoq.

Tamatuma saniatigut pissutsit arlallit ombudsmandimit oqaaseqaateqarfigissallugit pissutissaqalersitsippot. Tamatumani ilaallutik pissaanermik atuinnermi piffissaq eqqorlugu nalunaarutiginnittannginneq, taamatullu aamma ombudsmandip oqaaseqaateqarfigivaa oqarasuaatit angallattakkanik aamma tabletsinik atueqqusinnginnermi paaqqinniffiup malittarisassai.

Nalunaarusiami missingersuummut Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup isumaanik tusarniaaffigerani akissutaa tunngavigalugu, Angerlarsimaffik Isikkivik aamma Isumaginninnermi Aqutsisoqarfik, atuartitsisarnissaq pillugu qulakkeerinnissuteqarnissamik inassuteqarneq qanoq iliuseqartoqarnissaanik pissutissaqalersitsinersoq pillugu, ombudsmandimit paasissutissiissuteqarfigeqquneqarpoq.

Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortortaani ammasumi Sisimiuniittumi misissuineq (2024-mi pulaarneqartoq)

Sisimiuni Angerlarsimaffik Isikkiviup immikkoortortaam ammasoq ulluni 11. aamma 12. september 2024-mi siumut kalerriutigineqareersumik misissuineq, ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit misissuiffigineqarpoq.

Ombudsmandimit pingaarnertut maluginiarneqartoq unaavoq, Angerlarsimaffik Isikkivimmi pisortaqatigiit sulisullu sapinngisartik tamaat atorlugu toqqissisimanartumik siunertamullu tulluurtumik najugaqartunut atugassaqartitsiniarsarisut, aammalu sulisut, najugaqartut atugarissaarnissaannik atugassaqartitsinissartik anguniarlugu, naatsorsuutigineqarnertik sinnerlugu qulakkeerinninniaasartut.

Ombudsmandimit maluginiarneqarpoq immikkoortortaqarfiit alianaatsuutinniarneqarlutillu angerlarsimaffipalaartunngortinniarlugit pisatsersorneqarsimasut.

Aamma immikkoortortami ammasumi, meeqqat inuusuttullu atuartinneqartannginnerat siuliani oqaatigineqartoq ombudsmandimit ukkatarineqarpoq.

Tamatuma saniatigut pissutsit arlallit ombudsmandimit oqaaseqaateqarfigissallugit pissutissaqalersitsipput, tamatumani ilaallutik inuusuttut sulisullu akornanni attaveqatigiinneranni suliat, pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat, aamma sullivik pillugu nalilersuinerup suliarineqarnissaa. Tamatuma saniatigut ombudsmandimit oqaaseqaateqarfigineqarput Angerlarsimaffik Isikkiviup malittarisassaani, najugaqartut qanoq siviutigisumik oqarasuaatikkut oqaluussisinnaanerit pillugu killiliisoq. Taassuma saniatigut ombudsmandimit oqaaseqaateqarfigineqarpoq malittarisassani pulaartoqarsinnaanermut killilersuineritaa.

Nalunaarusiami missingersuummut Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup isumaanik tusarniaaffiginnerani akissutaa tunngavigalugu, Angerlarsimaffik Isikkivik aamma Isumaginninnermi Aqutsisoqarfik, atuartitsisarnissaq pillugu qulakkeerinnissuteqarnissamik inassuteqarneq qanoq iliuseqartoqarnissaanik pissutissaqalersitsinersoq pillugu, ombudsmandimit paasissutissiissuteqarfigeqquneqarpoq.

TIKERAARNERIT ANGALANERILLU

Inatsisartut Siulittaasuanik aamma Løgtingið-ip siulittaasuanik ataatsimeeqateqarneq

12. februar 2025-mi Inatsisartut Siulittaasuat Mimi Karlsen aamma Løgtingið-ip siulittaasua Bjørg Samuelson pisortaału kiisalu inatsisartuminni sulisui immikkut toqqartukat ombudsmandeqarfimmi pulaartigaakka. Ataatsimiinnermi peqataapput inatsisilerinnermi pisortaq sulisullu. Ataatsimiinnermi ombudsmandeqarfimmi suliarisartakkavut illorsuatoqqallu oqaluttuassartai oqaluttuaraakka.

Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisoqarfianut pulaarneq

13. februar 2025-mi Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisoqarfianut inatsisilerinnermi pisortaq sulisukkalu pulaarput.

Folketingip Ombudsmandiata pulaartorinera

4. april 2025-mi Folketingimi Ombudsmandinngortussaq, Christian B. Lundblad inatsisilerinnermi pisortara sulisukkalu pulaartigaarput. Kingornalu inatsisilerinnermi pisortaralu Christian Lundblad ataatsimeeqatigaarput ombudsmandeqarfitsinni suleqatigiissutit aamma ombudsmandimut taartaasartup atuuffii pillugit.

Unnerluussisussaataitaasuni pulaarneq

23. maj 2025-mi sulisukka Kalaallit Nunaanni unnerluussisussaataitaasunut pulaarput. Tamatumanilu aamma sulisuma Nuummi politeeqarfik takornariarpaat.

Nunat Avannarliit allaffissornikkut pisortaasa ataatsimiinnerat

Ukioq manna inatsisilerinnermi pisortara sulisukkalu arlallit Nunat Avannarliit allaffissornikkut pisortaasa ataatsimiinneranni tikeraartitsisupput, tamannalu Nuummi ulluni 18.-21. augustimi pivoq. Aaqqissuussami iluatsilluartumi peqataapput allaffissornikkut pisortat sulisullu Danmarkimiit, Sverigemiit, Norgemiit, Finlandimiit, Islandimiit aamma Savalimmiuniit.

Islandip ombudsmandianik tikeraartoqarneq

21. august 2025-mi Islandip Ombudsmandia Kristín Benediksdóttir tikeraortoraara, tassani inatsisilerinnermi pisortaralu nerisitsilluta pilliuteqalaarpugut. Ataatsimiinnermi ilaatigut qanimut suleqatigeqqinnissatsinni periarfissagut eqqartorneqarput.

Folketingip Ombudsmandiata nakkutilliisoqatigiivini tikeraarneqarneq

5. september 2025-mi inatsisilerinnermi pisortama sulisuma arlallit Folketingip Ombudsmandiata sulisui ataatsimeeqatigivaat. Ataatsimiinnermi soqutigisaqatigiiffiusut ilaatigut eqqortorneqarlutik.

Pakkutap Nuummiittup misissuiffigineqarnera

15. aamma 16. september 2025-mi inatsisilerinermi pisortara sulisukkalu arlallit peqatigalugit najugaqatigiiffik Pakkutaq Nuummiittoq siumut kaleeritigineqareersumik misissuiffigivara.

Utoqqaat Illuata Nuummiittup misissuiffigineqarnera

17. aamma 18. september 2025-mi inatsisilerinermi pisortara sulisukkalu arlallit peqatigalugit najugaqatigiiffik Utoqqaat Illuat Nuummiittoq siumut kaleeritigineqareersumik misissuiffigivara.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit pulaarnerat

24. september 2025-mi ombudsmandeqarfik ataatsimoortunit pulaarneqarpoq tassaasut, kalaallit eqqartuussisui, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit inatsisilerituui Qallunaallu Nunaanni Familieretshus-imi sulisoq kiisalu siunnersorti. Inatsisilerinermi pisortara sulisumalu ilai pulaartitsisuullutik sassaalliuteqalaarput, pulaartullu ombudsmandeqarfiup suliassaanik suliaannillu, illorsuatoqqallu oqaluttuassartaanik oqaluttuunneqarput, allaffinnullu takornariartinneqarlutik.

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaanik ataatsimeeqateqarneq

6. oktober 2025-mi Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat pulaarpara. Tassani 2024-mut nalunaarutinni eqqartukkakka ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutiginiisaanut periarfissaqarpunga, aammalu inatsiseqartitsinikkut allaffissornermi ajornartorsiutaasinnaasut unamminarsinnaasullu maannakkut atuuttut eqqartueqatigiiffigineqarput.

Utoqqaat Illuata Nanortalimmiittup misissuiffigineqarnera

9. aamma 10. oktober 2025-mi inatsisilerinermi pisortama sulisumalu arlallit Utoqqaat Illuat Nanortalimmiittoq siumut kalleritigineqareersumik misissuiffigivaat.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani ombudsmandit ataatsimeeqatigiinnerat

Ulluni oktoberip 20.-aniit 22.-anut 2025-mi naalagaaffeqatigiinnerup iluani ombudsmandit Folketingip Ombudsmandia tikeraartitsisoralugu ataatsimiinnermi, inatsisilerinermi pisortaralu ataatsimiinnermi marlunni peqataavugut. Ombudsmandeqarfiit pingasuusut akornanni ilaatigut qanimut suleqatigiissutigineqarsinnaasutut periarfissat ilaatigut eqqartorneqarput.

Inatsisartut Kukkunersiuiinnermut Ataatsimiititaliaata pulaarnera

30. oktober 2025-mi Inatsisartut Kukkunersiuiinnermut Ataatsimiititaliaata ilaasortaanik pulaarteqarpunga. Inatsisilerinermi pisortara oqalutsinilu pisortara peqatigalugit pilliuteqalaarpuqut, suliakka, illorsuatoqqallu oqaluttuassartaa oqaluttuaraakka, ombudsmandeqarfiullu initai takornariartinneqarput sulisukkalu ilassineqarlutik.

Ilisimatusarfimmi inatsisilerituunngorniat pulaarnerat

11. november 2025-mi sulisukka inatsisilerinermi pisortara peqatigalugu Ilisimatusarfimmi inatsisilerituunngornianik pulaartoqarput. Ataatsimiinnermi ombudsmandeqarfiup suliassai suliaallu pillugit ilinniartut paasissutissinneqarput. Ilinniartut illorsua-toqqap oqaluttuassartaanik oqaluttuunneqarput ombudsmandeqarfiullu initai takornariartinneqarput.

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut utoqqaat illuat Nanortalimmiitqo tikeraarlugu misissuiffigivaat

Henrik Talbro immikkut siunnersortit 1. januar 2025-mi atorfinippoq. Henrik Talbro Århus Universitetimiit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Petur Elias Nielsen immikkut siunnersortit 1. januar 2025-mi atorfinippoq. Petur Elias Nielsen Århus Universitetimiit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Lene Møller immikkut siunnersortit 1. januar 2025-mi atorfinippoq. Lene Møller Århus Universitetimiit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Michael H. Feldballe Hansen allaffisornermi fuldmægtigit 1. januar 2025-mi atorfinippoq. Michael H. Feldballe Hansen Københavns Universitetimiit Cand.mag.-iuvoq.

Lars-Christian Sinkbæk inatsisilerinermi pisortatut 1. februar 2025-mi atorfinippoq. Lars-Christian Sinkbæk Københavns Universitetimiit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Luna Hansen fuldmægtigit atorfimminit februar 2025-mi soraarpoq.

Henrik Talbro fuldmægtigit atorfimminit majip qaammataata naanerani 2025-mi soraarpoq.

Ombudsmandeqarfimmi ukiup naanerani uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Lars-Christian Sinkbæk

Oqalutsit pisortaat Karoline Lyberth

Immikkut siunnersorti Henrik Vedsted Bach

Immikkut siunnersorti Lili Rasmussen

Immikkut siunnersorti Lene Møller

Immikkut siunnersorti Petur Elias Nielsen

Allaffissornikkut immikkut siunnersorti Michael H. Feldballe Hansen

Oqalutsi Hanne Heilmann

Kontorfuldmægtigi Alice Møller

Kontorfuldmægtigi Alice Møller 16. november 2025-mi pisortani atorfeqarnermini ukiut 40-nngorlugit nalliuttorsiorpoq.

Ombudsmandeqarfirmitt misissuiartortut utoqqaat illuat Nuummiittoq septemberimi misissuiffigivaat.

KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT

Kapitali manna ukiumut nalunaarusiorfiusumi ombudsmandip sulianik suliarinninnerani kisitsisinik pingaarnernik imaqarpoq. Immikkoortup aappaani pingaartinneqarput pisortat oqartussaataitaasa aamma naammagittaalliutini pineqartut piffissanut agguataarnerisa allaaserineqarnerat.

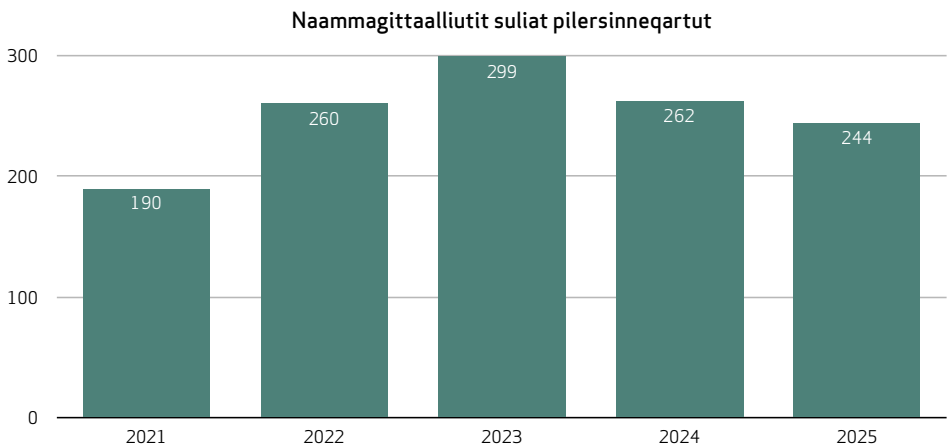
2025-mi sulianik suliaqarnermi kisitsisit pingaarnarit

Immikkoortup taassuma imarivai ombudsmandip 2025-mi sulianik suliaqarnerani kisitsisit pingaarnarit. Ajornanngiffiinilu ukiut nalunaarusiuunneqartut siuliini sisamani kisitsisit sanilliunneqarsinnaasut takutinneqarput.

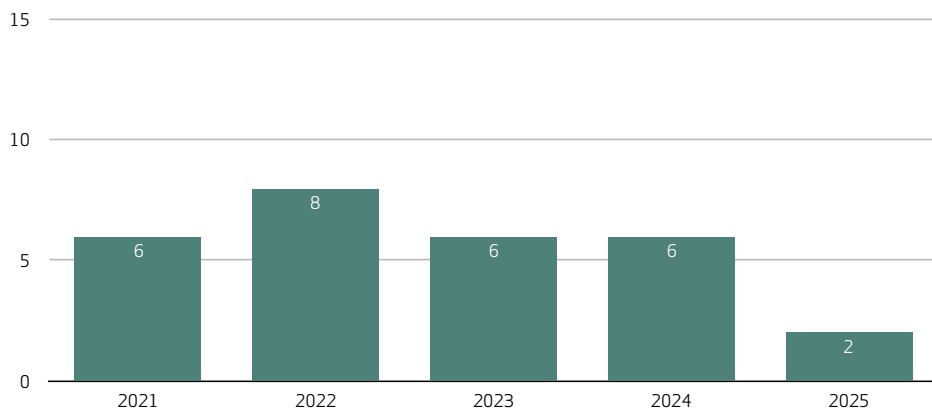
2025-MI SULIAT NUTAAT

Naammagittaalliutit suliat pilersinneqartut	244
Nammineerluni misissuiffiginnertut suliat pilersinneqartut	2
Katillugit	246

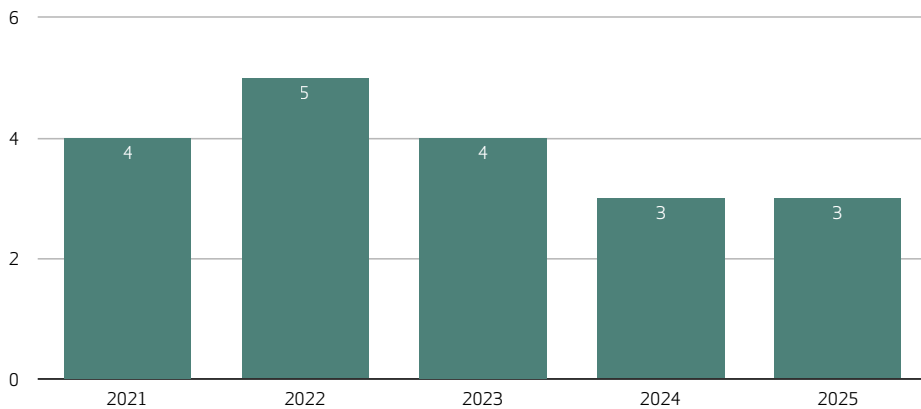
Misissuinerit ingerlanneqartut	3
Ilitsersuinerit	240

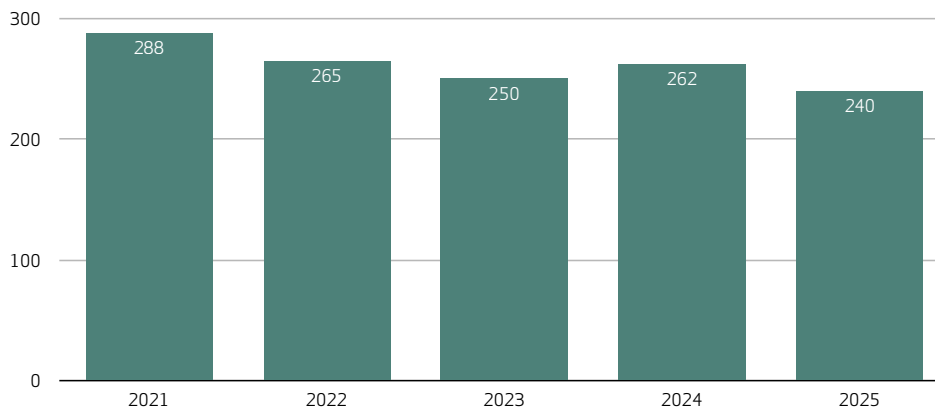
Namineerluni misissuiffiginnertut suliat pilersinneqartut

Misissuinerit ingerlanneqartut

Ilitsersuinerit

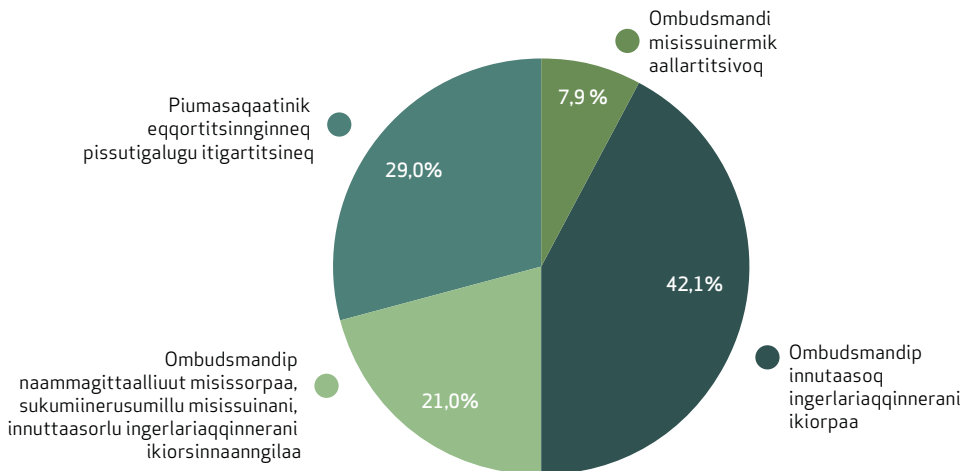

2025-MI INERLUGIT SULIARINEQARTUT

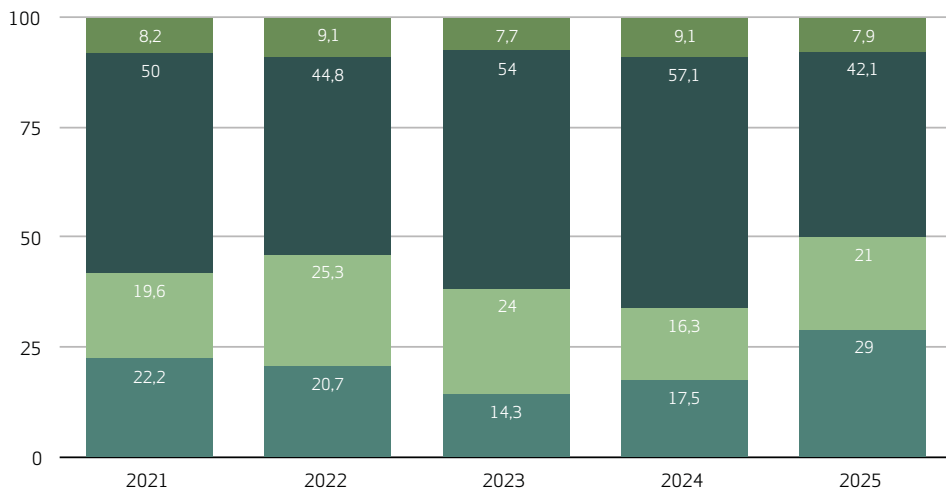
Naatsorsukkat tulluuttut sulianik 2025-mi inerlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsukkat taakku sulianut inerlugit suliarineqartunut 2025-mi ukiunilu nalunaarusiuunneqartut siusinnerusuni tiguneqarsimasimasinnaasunut tunngasuupput.

Suliat imatut inerineqarput:

Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq	
Isornartorsiutit, inassutit il.il.	1
Isornartorsiuisoqanngilaq, inassuteqartoqanngilaq il.il., matumani oqartussaasup suliarinneqqilerneru pissutigalugu	16
Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	90
Ombudsmandip naammagittaalliut misissuataarpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu	45
Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit	
Naammagittaalliut kingusinaarluni tunniunneqarpoq	7
Naammagittaalliornissamat periarfissat allat atorineqarsimanngillat, ombudsmandillu innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanngilaa	11
Naammagittaalliut Inatsisartunut, eqqartuussivinnut, naalagaaffimmi oqartussaasunut allanulluunniit ombudsmandip pisinnaatitanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsunut tunngasuvoq	28
Naammagittaalliut tunuartinneqarpoq naammagittaalliortorluunniit ombudsmandip saaffiginnissutaanut qisuariannngilaq.	14
Ombudsmandi suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnerarpoq	1
Kinaassuseq isertuullugu naammagittaalliutit	1
Suliat inerlugit suliarineqartut katillugit	214
Taakkunanga nammieerluni misissuiffiginninnerit	3

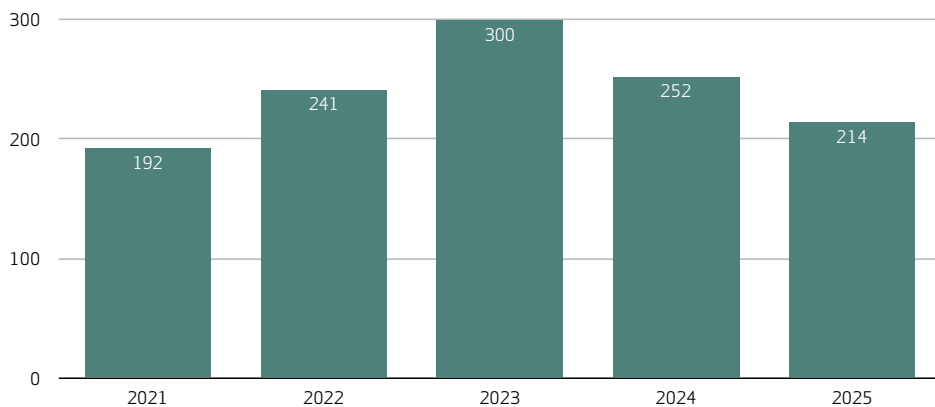

Suliat imatut inerneqarput

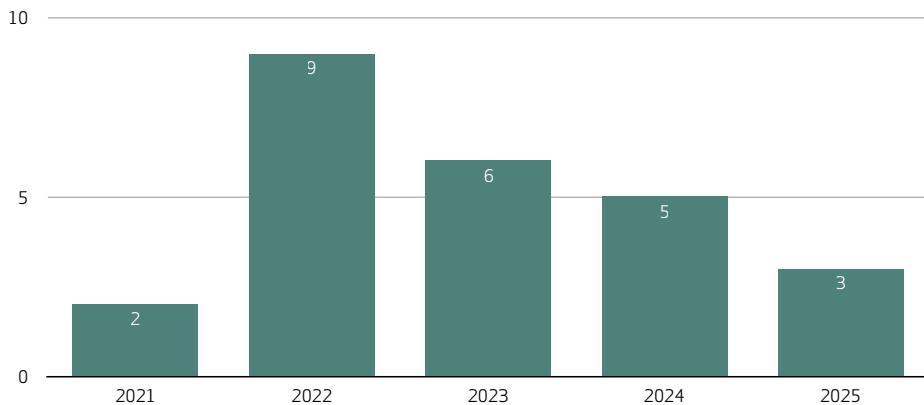

- Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq
- Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa
- Ombudsmandip naammagittaalliut misissuataarpaa, sukumiinerusumillu misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaangilaa
- Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit

Naammagittaalliutitut suliat inerlugit sularineqartut

Namineerluni misissuiffigininnerit inerlugit sularineqartut

Taaguutit sunut tunngasuuppat?

Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq

Tassani suliat ombudsmandip misissuiffigisimasai aamma soorlu suliami allagaatinik aamma/imaluunniit oqaaseqaammik oqartussaasumit naammagittaalliummi pineqartumit pissarsiariniarsimasai ilaapput.

Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa

Tassani suliat ombudsmandip misissuinermik aallartitsinngikkaluarluni suliarisimasai ilaapput. Taakku tassaapput suliat oqartussaasumut susassaqartumut siullermik suliarisassanngorlugit nassiunneqarnissaat eqqornerpaatut ombudsmandimit isigineqartut. Taakkunani suliat assersuutigalugu oqartussaasumi inerlugit suliarineqarsimanngitsut aamma suliat naammagittaalliorlut tunngavilersuutai (tamaasa) oqartussaasup isummerfigissallugit periarfissaqarfigisimanngisai ilaapput. Taakkunani suliat oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaliornissamut periarfissallit ombudsmandillu oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorfissamut ingerlateqqillugit nassiussai aamma ilaapput.

Ombudsmandip naammagittaalliut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu

Tassani suliat misissuinermik aallartitsinermut allatulluunniit suliarinninnissamut pisutissaqalersitsinngitsut ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat uppernarsaatinik naliliiviginninnermik imaqarneri erseqqissut, ingerlatsiviup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu sulinerinnaannut tunngasut, suliat suulluannngitsut, suliat naalakkersuinikkut siunertanik imaqartut sulialluunniit isornartorsiuinissaq innuttaasumilluunniit inatsiseqartitsinikkut pitsaanagerusumik inissisimarsitsilluni ikiuinissaq ilimananngitsoq naammagittaalliut aallaavigalugu takuneqarsinnaasut.

Kikkut naammagittaalliutigineqartut suliallu ombudsmandeqarfimmi qanoq inerneqarnerat ataani naatsorsuinerit takutipaat.

Kikkut naammagittaalliutigineqarpat ¹	Misissuinerit		Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	Ombudsmandip naammagittaallit misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinaanagu	Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit
	Isornartorsiuneq il.il.	Isornartorsiisoqanngilaq il. il.			
Kommuni ataaseq arlalilluunniit ²	1	12	70	28	26
Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu Naalakkersuisoqarfik			2		
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinerimut Imminut Pilersornermullu Naalakkersuisoqarfik		1	1	2	
Peqqisutsimut innunullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik		1		1	
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik		1		2	1
Naalakkersuisut Sulittaasuata Naalakkersuisoqarfia			1	1	
Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfik				1	
Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik			1	2	

¹ Tabelit kikkut naammagittaalliutigineqarnerannik takutitsisut Naalakkersuisoqarfimmut ukiup naanerani piusunut agguataarsimapput. Suliat inaarlugit suliarineqartut oqartussaasunut suliaasaqarfimmut allamut nuussimasut atorunnaarsinneqarsimasulluunniit imaluunniit Naalakkersuisoqarfipuisinnaatitaanerup ukiup naanerani inissisimaffigisaata ataaniittunut tunngasuupput.

² Kommunit assigiinngitsut pillugit suliat tamarmik ataatsimut naatsorsorneqarput. Tamanna naammagittaallortup kinaassusianik isertuussiinnarsinnaasariaqarnerup isiginiarneqarneranik pissuteqarpoq.

Oqartussaasut allat il.il. ombudsmandip pisinnaatitaaneranipineqartunut ilaatinneqartut			3	1	10
Isumaginninnermi naammagittaalliuteqartarfik			1		
Ineqarnermut naammagittaalliuteqartarfik					1
Ilisimatusarfik			1		1
INI A/S			1	1	5
Nunatta Nakorsaaneqarfia			1		1
Akilerarusersuinermik Aalajangiisartut					1
Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik			3	1	
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik				1	1
Peqqinnisaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimmaviit il.il.	1		4	3	3
Oqartussaasut il.il. ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilaatinneqanngitsut		1		1	11

SULIAT SUNUT TUNNGASSUTEQARPAT?

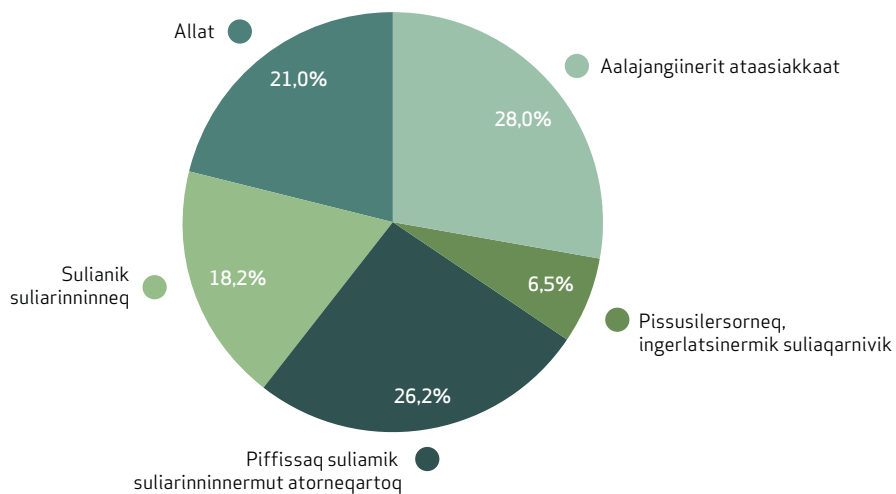
Kikkut naammagittaalliutiginerisa suliallu qanoq inerneqarnerisa agguataarneqarnerat ataani naatsorsuinermi takutinneqarpoq.

Kina naammagittaalliutigineqarpa	Aalajangiinerit atasiakkaat	Pissusilersorneq, ingerlatsinermik suliqaarnivik	Piffissaq suliamik suliarrinnermut atornerqartoq	Sulianik suliarrinneq	Allat
Avannaata Kommunia	5		6	4	2
Kommune Kujalleq	1	2	6	2	1
Kommuneqarfik Sermersooq	17	6	18	8	2
Kommune Qeqertalik	8	4	13	10	4
Qeqqata Kommunia	7		2	7	2
Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu Nalakkersuisoqarfik			1	1	

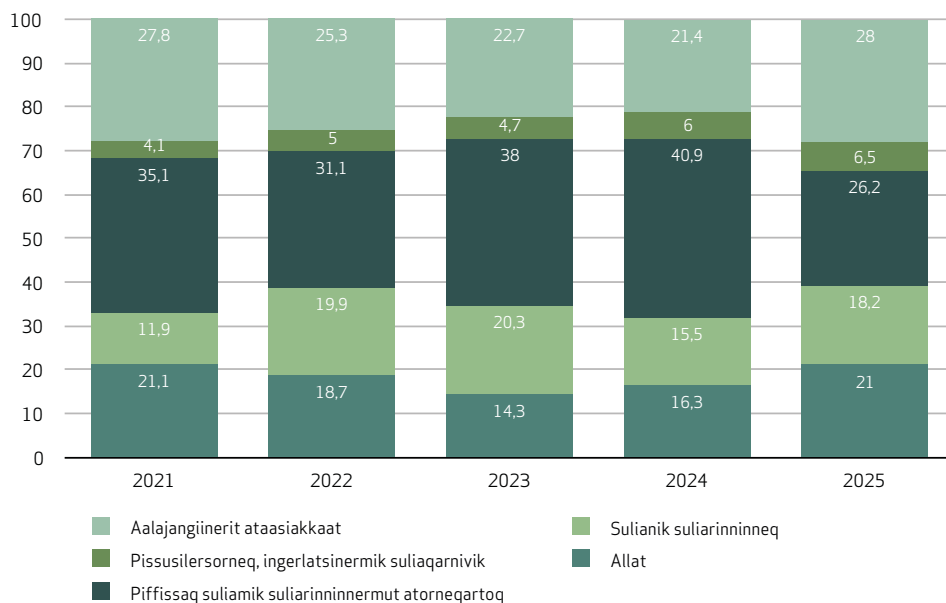
Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminut Pilersornermullu Naalakkersuisoqarfik	3				1
Peqqissutsimut innnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik	1				1
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	3				1
Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia		1	1		
Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik					1
Ineqarnermut Avatangiisinut Avinngarusimanagerusullu Naalakkersuisoqarfik			1	2	
Oqartussaasut allat il.il. ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut	4		2		8
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik				1	
Ineqarnermi naammagittaalliuteqartarfik					1
Ilisimatusarfik	1				1
INI A/S	4		2		2
Nunatta Nakorsaaneqarfia				1	1
Akilerarusiinnermik Aalajangiisartut	1				
Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik	2		1	1	
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik	1			1	
Peqqinnisaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimaviit il.il.	2		2	1	6
Oqartussaasut il.il. ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqangitsut		1	1		11

KATILLUGIT:

Aalajangiinerit ataasiakkaat	60
Pissusilersorneq, ingerlatsinermik suliaqarnivik	14
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq	56
Sulianik suliarinninneq	39
Allat	45

Suliat sunut tunngassuteqarpap

Suliat sunut tunngassuteqarpat

Kukkunerit sumiginnaanerillu annertunerusut

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu, ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalackersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq. Tamanna ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi 2025-mi ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu ataasiarluni nalunaaruteqarpoq.

Nalunaarut oqartussaasumut uunga tunngasuuvoq:

- Kommune Qeqertalik (meeqqat inissinneqarsimasut angerlartinneqannginnerat takuuk imm. 3.1)

Suliat ombudsmandimut taartaasartup suliarisai

Suliami pissutsinik ombudsmandip arlaannaannulluunniit illersuinnginneranik qularutiginnilersitsisinnaasoqarpat ombudsmandi suliamik suliarinnissinnaanani nalunaassaaq. Tamanna Inatsisartut ombudsmandeqarneq pillugu inatsisaanni § 5. imm. 2-mi ersersinneqarpoq.

2025-mi ombudsmandip suliarinniffigisinnaangisaa suliaq ataasiuvoq.

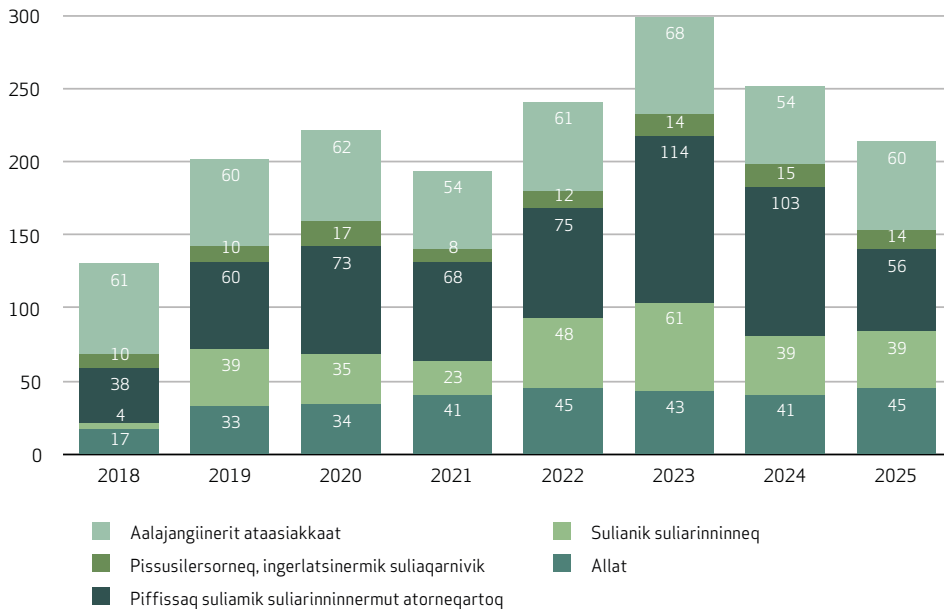
Ukiumi nalunaarsuiffiusumi 2025-mi ombudsmandimit taartaavoq Folketingip Ombudsmandia, taassuma 2025-mi suliaq tunniunneqarsimasoq ataaseq naammassivaa.

2018-imiit 2025-mut oqartussaasut suliallu aalajangersimasut naammagittaalliutigineqartut

Immikkoortumi matumani oqartussaasut suliallu aalajangersimasut naammagittaalliutigineqartut piffissami sivilisunerusumi ataqatigiinnerat allaaserineqarpoq. Immikkoortup matuma siunertarivaa suliat aalajangersimasut oqartussat pillugit naammagittaalliutigineqartut ukiut amerlanerusut ingerlanerini ineriartorsimanerat allasserissallugu.

Ukiutum nalunaarusiami sinaakkusiussap iluani ineriartornerup tamatuma allaaserisinaanissaa pisinnaatikkumallugu, oqartussaasut kommunit, naalackersuisoqarfinit aamma oqartussanut allanut ataatsimoortillugit immikkoortiterneqarput. Tamakkiisuutikkumallugillu naatsorsuusiami aamma ilaatinneqarput sinneruttut, tassaasut ombudsmandip pisinnaatitsissuteqarfigingisai, aamma oqartussaasoq sorleq pillugu naammagittaalliutaanerani erserluttut.

Suliat sunut tungassuteqarpat

Siornaak tikillugu suliat naammagittaalliutit ataatsimut isigalugit qaffariaateqarsimapput.

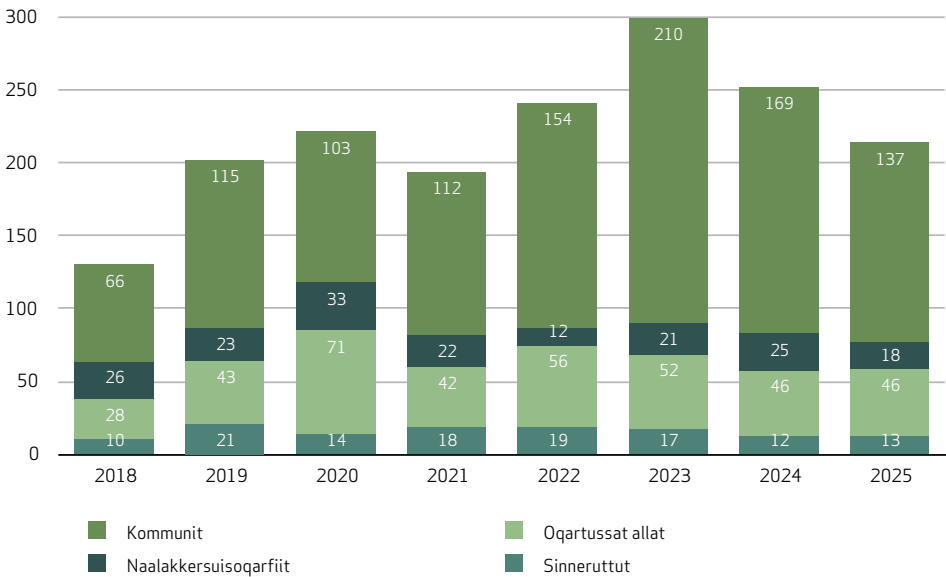
Ersersinneqartut, suliat ataasiakkaat aalajangiiffigineqartut amerlassusiat piffissap ingerlanerani assigiiaakannersuuvoq. Aamma taamaapput suliat Pissusilersornermut pissusiviusullu tunngavigalugit suliarineqarsimasunut tunngasut.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit piffissap ingerlanerani amerliartorsimapput, taamaattorli nikerartumik.

Illuatungaanili piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit pineqartillugit piffissap ingerlanerani ersarissumik qaffariaateqarsimapput, piffissallu ingerlanerani qaffariaatit ataatsimut isigissagaanni taakkuupput amerlanerpaasut.

Sulianut naammassisanut atatillugu qanimut qimerlooraanni oqartussat qanoq agguataarneqarnerat, takuneqarsinnaavoq ersarissumik pingaarnernut pingasusunut agguataarneqartut, kommunit, naalackersuisoqarfii allallu.

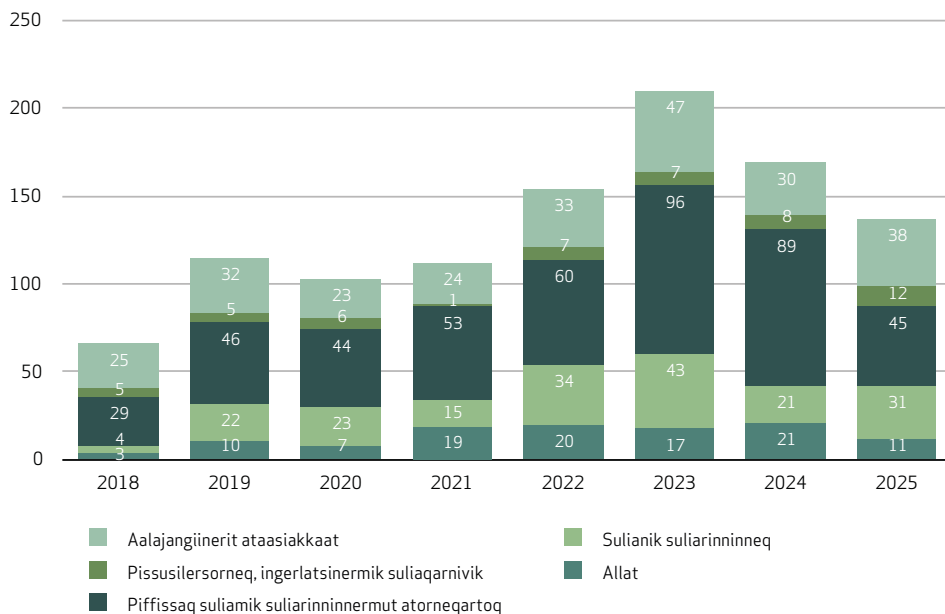
Suliat naammassineqartut oqartussanut agguataarneri

Piffissap ingerlanerani suliani naammagittaalliutit amerlassusiat pillugu qaffariaateqarfiusimasut kommuninut tunngassuteqarput. Ukiuni kingulliuniunerusuni qaffariaat qaffasinnerulluni. Illua-tungaanilu naalackersuisoqarfinnut tunngasuni assigiiaakannerulluni.

Oqartussanut allanut tunngatillugu suliat naammagittaalliutaasut amerlassusiat nikerarnerulluni.

Kommunitut atatillugu suliat sumut tunngassuteqarpat

Ukiuni kingulliinerusuni naammagittaalliutit amerlanerpaartaat kommuninut tunngassuteqarsimmata, oqartussanut taakkununga atatillugu suliat suunerisa qanoq imminnut atassuteqarnerat misissussallugu pingaaruteqarpoq.

Naammagittaalliutit kommuninut tunngassuteqartut ataatsimut isigalugit amerlassusiat ukiuni qaangiuttuni qaffakkiartorsimavoq.

Suliani ataasiakkaani aalajangiiffiqineqartut ukiumiit ukiumut assigiiaakannersimapput. Aamma taamatut piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit ukiuni kingullerni aalaakkaakannertuusimavoq.

Illua-tungaanili takuneqarsinnaasuni piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit ersarinneruleriartorput. Piffissami 2024-p tungaanut suliat piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu naammagittaalliutit amerliartorsimapput. Peqatigitillugulu naammagittaalliutini assigiiaamik taakkuullutik, piffissami oqaatigineqartumi ombudsmandimit naammassineqarsimasut.

Naatsorsuinerup takutippaa saqqummiussap oqaluttuarineqarnera, kisianni aamma peqatigitillugu tamatumunnga suna peqqutaanersoq nassuiarneqarsinnaanani.

Arajutsisassaangitsumilli suliat, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq pillugu kommunit pillugit naammagittaalliutigineqartarneranni amerlassusiat uteqqiasumik qaffakkiartorsimavoq.

Kisiannili kisitsisinngorlugu tamanna taamaallaat takuneqarsinnaasuvoq annerusumik nassuiaasorsorneqarsimanani.

Ilaatigut peqqutaavoq ukiumut pineqartumut suliap suliarineqarnerata naammassineqarsimaneranut kisitsisit taamaallaat takussutissaammata, taamaattumillu ombudsmandeqarfimmi sulisorineqartuni suliarinnissinnaasutut pigineqartut sunniuteqarput.

Kisitsisit aamma innuttaasut tungaanniit pisortat sulianik suliarineqarnerinut utaqqisinnaassuseqannginnerulersimanertut takussutissaasinnaapput. Pissutsit assigiinngitsut arlallit tamatumani peqqutaasinnaapput, kisitsisillu ataassinnarmik nassuiaatisarsineqarsinnaanatik.